

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA
ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO
OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA NA
LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)**

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
1.1. Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy	3
1.2. Zawartość merytoryczna Prognozy	4
2. Analiza zawartości Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska	5
2.1. Zawartość Strategii	5
2.2. Cele Strategii	8
2.3. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi	9
3. Analiza stanu środowiska naturalnego	20
3.1. Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony z punktu widzenia realizacji Strategii ze szczególnym uwzględnieniem terenów podlegających ochronie	20
3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Strategii...	31
4. Przewidywane oddziaływanie na środowisko	32
4.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas jego opracowania.....	32
4.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.....	36
4.3. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami.....	41
4.4. Oddziaływania wtórne i skumulowane.....	50
4.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	50
4.6. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją Strategii.....	55
4.7. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu.....	55
5. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Strategii.....	55
6. Metody analizy realizacji skutków Strategii.....	56
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	58
8. Spis tabel	61

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel opracowania Prognozy

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska, zwanej dalej PROGNOZĄ jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Artykuł ten zobowiązuje organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty:

polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko; lub polityk, strategii, planów lub programów (...) których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Nadrzędnym celem Prognozy jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska, zwanego dalej STRATEGIĄ, jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. Prognoza winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Celem przeprowadzenia niniejszej Prognozy było:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska we wszystkich częściach Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów Strategii.

1.2. Zawartość merytoryczna Prognozy

Zgodnie z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ocena powinna:

- 1) zawierać:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu Prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- 2) określać, analizować i oceniać:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,

- zabytki,
 - dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- 3) przedstawiać:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

2. Analiza zawartości Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska

2.1. Zawartość Strategii

Ramowa Strategia MOF Białą Podlaska złożona jest z trzech części:

- diagnostycznej - w której poddano analizie główne obszary rozwoju społeczno-gospodarczego MOF Białą Podlaska, z uwzględnieniem uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych (na podstawie analizy SWOT);
- strategicznej – w której wskazano wizję strategiczną i wyznaczono obszary strategiczne uwzględniając specyfikę Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska;
- realizacyjnej – w której określono system wdrażania strategii i ram finansowych oraz system monitoringu i ewaluacji.

Strategia rozpoczyna się od wstępu w którym ujęte zostały: podstawa opracowania, cel, zakres i funkcje Strategii, metodyka opracowania oraz źródła informacji.

W kolejnych rozdziałach przedstawione zostały następujące zagadnienia:

- ✓ **UWARUNKOWANIA MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA**

Uwarunkowania zewnętrzne

W rozdziale opisano Strategię na tle innych dokumentów strategicznych w tym dokumentów Unii Europejskiej, dokumentów Krajowych oraz Regionalnych. W rozdziale

tym opisane zostały również ekonomiczne podstawy funkcjonowania miasta Biała Podlaska oraz uwarunkowania wynikające z jego położenia administracyjnego i dostępności komunikacyjnej.

Uwarunkowania wewnętrzne – diagnoza obszaru

Zostały tu opisane zagadnienia związane ze środowiskiem, w tym budowa geologiczna, warunki klimatyczne, gleby, wody powierzchniowe, ochrona środowiska przyrodniczego, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, efektywność energetyczna.

W dalszej części rozdziału opisane zostało społeczeństwo, rynek pracy, oświata i edukacja, społeczeństwo informacyjne. Poruszone zostały również zagadnienia ochrony zdrowia, pomocy społecznej, gospodarki, rolnictwa i leśnictwa, przedsiębiorczości pozarolniczej, turystyki i dziedzictwa kulturowego oraz jakość rządzenia.

✓ **ANALIZA OBSZARU W OPARCIU O CZYNNIKI POLITYCZNO-PRAWNE, EKONOMICZNE, SPOŁECZNE, TECHNOLOGICZNE (ANALIZA PEST)**

Analiza PEST to narzędzie służące do analizy otoczenia. Nazwa analizy PEST pochodzi od skrótu nazw poszczególnych obszarów, na które dzielimy otoczenie, aby można było je łatwo zbadać i rozpoznać. W rozdziale opisana została analiza otoczenia w przekroju czynników:

- Political – polityczno-prawnych;
- Economic – ekonomicznych;
- Social – społecznych;
- Technology – technologicznych.

✓ **ANALIZA SWOT**

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych. Stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Przeprowadzona w rozdziale analiza SWOT pozwoliła na wyznaczenie obszarów strategicznych i celów operacyjnych. Pokazane zostały mocne i słabe strony wszystkich obszarów życia społeczno-gospodarczego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska.

Każde planowanie, aby mogło być obarczone stosunkowo najmniejszym błędem, winno brać pod uwagę maksymalną ilość czynników mogących mieć wpływ na przebieg zdarzeń. Precyzyjna i obiektywna analiza w tym zakresie pozwoliła dokonać właściwego wyboru kierunków rozwoju i możliwości realizacji.

✓ WIZJA STRATEGICZNA ROZWOJU MOF BIAŁA PODLASKA

Rozdział stanowi opis pożądanego stanu rzeczywistości oczekiwanego w 2020 roku. Formułuje stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota miejskiego obszaru funkcjonalnego, tj. władze samorządowe oraz partnerzy publiczni i prywatni. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel i wyznacza kierunki działań Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska.

✓ MISJA I OBSZARY STRATEGICZNE MOF BIAŁA PODLASKA

W rozdziale przedstawiono działania rozwojowe MOF Biała Podlaska ukierunkowane na osiągnięcie sformułowanych wizji i misji poprzez wyznaczenie czterech Obszarów Strategicznych:

- Efektywna GOSPODARKA
- Lepsza jakość życia SPOŁECZEŃSTWO
- Integracja OBSZARU

✓ ZDEFINIOWANE INWESTYCJE MAJĄCE WPŁYW NA ROZWÓJ MOF BIAŁA PODLASKA

W rozdziale przedstawiono wykaz najważniejszych zadań inwestycyjnych jednostek samorządowych MOF Biała Podlaska. Zadania te wynikają z celów operacyjnych strategii i ich wdrożenie przyczyni się do osiągnięcia określonych wskaźników przyjętych w systemie monitorowania dokumentu. Są to:

- Poprawa warunków do rozwoju działalności przedsiębiorstw poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych na terenie obszaru funkcjonalnego (miasto i gmina wiejska)- obszar byłego lotniska wojskowego.
- Przebudowa i modernizacja drogi krajowej nr 2 oraz nr 19, a także zwiększenie dostępności komunikacyjnej dzięki budowie odcinka autostrady A2 Warszawa – Kukuryki z węzłem „Cicibór”,
- Dalszy rozwój sektora rolniczego.

Dodatkowo przedstawione zostały inwestycje, które będą miały istotny wpływ na rozwój MOF Biała Podlaska.

Są to:

- Budowa wschodniej obwodnicy m. Biała Podlaska przyczyni się do przeniesienia ruchu tranzytowego oraz ciężkiego ruchu towarowego poza centrum miasta i obszary intensywnej zabudowy co poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego,
- Rozbudowa nowoczesnego zaplecza naukowo – badawczego,
- Działania zmierzające do poprawy dostępności komunikacyjnej i infrastrukturalnej,

- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości,
- Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej co poprawi jakość środowiska przyrodniczego,
- Podnoszenie jakości zasobów ludzkich i włączenia społecznego,
- Wykorzystanie zasobów odnawialnych źródeł energii,
- Rozwój sieciowego produktu turystycznego.

✓ WDROŻENIE STRATEGII ROZWOJU MOF BIAŁA PODLASKA

W rozdziale przedstawiono monitoring wdrożenia oraz Schemat funkcjonowania systemu wdrażania „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska”.

2.2. Cele Strategii

„Zintegrowana Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 roku)” obejmuje swoim zakresem obszar dwóch zdelimitowanych gmin: miasto Białą Podlaska, gminę Białą Podlaska. Strategia przedstawia podejście terytorialne i zintegrowane do programowania rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej. Dzięki postrzeganiu obszaru MOF Białą Podlaska przez pryzmat jego funkcjonalności podczas tworzenia strategii trafniej dobrano narzędzia polityki lokalnej dzięki czemu zwiększona została efektywność podjętych działań.

Jest ona głównym i najważniejszym dokumentem przedmiotowego obszaru funkcjonalnego, który wyznacza kluczowe długoterminowe cele i kierunki rozwoju. Z założenia dokument obejmuje lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 roku, przyjęcie takiego horyzontu czasowego jest zgodne z zaleceniami planistycznymi oraz pozwala na dostosowanie strategii do wymogów wynikających z obowiązującej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Główne obszary strategiczne i cele przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Główne obszary strategiczne i cele Strategii MOF Biłgoraj

Obszar strategiczny	Cel strategiczny
Efektywna GOSPODARKA	Poprawa warunków do rozwoju działalności przedsiębiorstw w kluczowej specjalizacji obszaru (TSL: transport – spedycja – logistyka) oraz w specjalizacjach wspomagających ze szczególnym uwzględnieniem strefy inwestycyjnej „Lotnisko”
	Podniesienie poziomu wiedzy i kwalifikacji kadr pod potrzeby rozwijających się specjalizacji gospodarczych
	Poprawa konkurencyjności obszaru poprzez lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw
	Wzrost liczby turystów poprzez rozwój sieciowego produktu turystycznego opartego na turystyce aktywnej oraz transgranicznej
Lepsza jakość życia	Poprawa warunków mieszkaniowych oraz standardu obiektów użyteczności publicznej

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)**

SPOŁECZEŃSTWO	Lepsza dostępność opieki zdrowotnej oraz promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się
	Aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
	Podniesienie jakości i poziomu dostępności usług edukacji, rekreacji, sportu
	Poprawa jakości rządzenia oraz stanu bezpieczeństwa mieszkańców
Integracja OBSZARU	Zapewnienie sprawnego systemu transportu wewnątrz obszaru oraz komunikacji elektronicznej
	Rewitalizacja fizyczna, społeczna i gospodarcza obszaru
	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez rozwój infrastruktury wodno – kanalizacyjnej rozwój systemu ciepłowniczego oraz systemu gospodarki odpadami

Strategia stanowi deklarację przyszłego stanu Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego, do którego będą dążyli zarówno jego mieszkańcy jak i władze samorządowe w ciągu najbliższych kilkunastu lat. Istota długookresowej strategii polega na zdefiniowaniu problemów i wyborze obszarów strategicznych.

2.3. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi

DOKUMENTY UNII EUROPEJSKIEJ

Pakiet legislacyjny dla polityki spójności

Komisja Europejska uznała, iż polityka spójności, w tym zrównoważony rozwój ośrodków miejskich, powinna stać się jednym z zasadniczych elementów pakietu finansowego na lata 2014-2020, ponieważ odgrywa znaczącą rolę w realizacji celów Strategii „Europa 2020”. Przyjęła pakiet legislacyjny w dziedzinie polityki spójności na lata 2014-2020, który obejmuje:

1. Rozporządzenie podstawowe, ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybołówstwa (EFRM),
2. Rozporządzenie dot. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),
3. Rozporządzenie dot. Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
4. Rozporządzenie dot. Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT),
5. Rozporządzenie dot. Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT),
6. Rozporządzenie dot. Funduszu Spójności.

Pakiet zawiera również projekty rozporządzeń powiązanych z polityką spójności: rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EGF), rozporządzenie dotyczące Programu na rzecz przemian i innowacji społecznych oraz komunikat w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej.

Polityka spójności w latach 2014-2020 będzie się koncentrować na kilku wybranych zagadnieniach. Należą do nich: badania i wspieranie innowacyjności, teleinformatyka, zwiększanie konkurencyjności MŚP, gospodarka niskoemisyjna, adaptacja do zmian klimatycznych, zapobieganie ryzyku i zarządzanie nim, ochrona środowiska, efektywne wykorzystanie zasobów, zwiększanie zatrudnienia i wsparcie mobilności pracowników, integracja społeczna oraz szkolnictwo i kształcenie zawodowe.

Podstawowymi założeniami interwencji między poziomami krajowymi i regionalnymi w perspektywie 2014-2020 są:

- tam gdzie to możliwe, dążenie do określenia jednego poziomu interwencji dla danego priorytetu inwestycyjnego ewentualnie typu działań;
- odejście od stosowania kryterium kwotowego (które nastęrczało wiele problemów w perspektywie 2007-2013);
- zastosowanie nie więcej niż dwu kryteriów podziału jednocześnie. Najważniejsze kryteria podziału to: zasięg geograficzny wsparcia; beneficjent (typ beneficjenta/masowość beneficjenta/zdolność instytucjonalna); skala oddziaływania interwencji (znaczenie) oraz oczywiście kryteria charakterystyczne dla konkretnego typu interwencji.

Strategia „Europa 2020”

Strategia „Europa 2020” - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest nowym, długookresowym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej (UE), który zastąpił realizowaną od 2000 r., zmodyfikowaną pięć lat później, Strategię Lizbońską.

Strategia obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020 (październik 2013)

Umowa Partnerstwa określa strategię interwencji funduszy w ramach trzech polityk unijnych Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa w Polsce w latach 2014-2020. Instrumentami realizacji Umowy partnerstwa są krajowe i regionalne programy operacyjne. Programy te wraz z Umową Partnerstwa tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową.

Umowa Partnerstwa określa kontekst strategiczny w wymiarze tematycznym i terytorialnym oraz wskazuje oczekiwane rezultaty oraz obowiązujące ramy finansowe i wdrożeniowe.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Fundusze europejskie na lata 2014-2020 to jedno z głównych źródeł finansowania inwestycji zapewniających dynamiczny, trwały i zrównoważony rozwój. Logika programowania na lata 2014-2020 opiera się więc na powiązaniu oczekiwań europejskich odnośnie koncentracji na celach Strategii Europa 2020 z celami krajowymi wskazanymi w Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Tabela 2. Macierz oceny spójności celów projektu "Strategii Rozwoju MOF Biała Podlaska" z celami ochrony środowiska wybranych dokumentów międzynarodowych

Tabela nr 2. Macierz oceny spójności celów projektu "Strategii Rozwoju MOF Biała Podlaska" z celami ochrony środowiska wybranych dokumentów międzynarodowych		Europa 2020					Ramowa Dyrektywa Wodna	Biała Księga Transportu		II Program Działań w Dziedzinie Zdrowia	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa ptasia	Dyrektywa powodziowa	Dyrektywa w sprawie odpadów		
<p>Objaśnienia: ++ znaczne wzmocnienie celów dokumentu + słabe wzmocnienie celów dokumentu O brak istotnych powiązań między celami dokumentów = możliwe wzmocnienie lub osłabienie celów dokumentu ! osłabienie celów dokumentu</p>		poprawa efektywności energetycznej oraz większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,	rozwój technologii przyjaznych środowisku	zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego	zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia.	poprawę ochrony wód w aspekcie ilościowym i jakościowym	ochrona ekosystemów wodnych oraz ekosystemów lądowych od wód zależnych	rozwój i integracja transportu zbiorowego	rozwój sieci kolejowej, w tym kolei dużych prędkości i wzrost udziału kolei w transporcie pasażerskim	wspieranie rozwoju i integracji badań i innowacji, w zakresie przyjaznych środowisku technologii i rozwiązań w dziedzinie transportu	poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli	zachowanie różnorodności biologicznej	utrzymanie populacji ptaków na odpowiednim poziomie	ograniczenie ryzyka powodziowego i zmniejszanie następstw powodzi	oprawa efektywności gospodarki odpadami poprzez tworzenie zintegrowanych sieci instalacji do unieszkodliwiania i odzysku odpadów
Obszar strategiczny	Cel strategiczny	0	0	0	+	0	0	0	0	0	±	±	0	0		
Efektywna GOSPODARKA	Poprawa warunków do rozwoju działalności przedsiębiorstw w kluczowej specjalizacji obszaru (TSL: transport – spedycja – logistyka) oraz w specjalizacjach wspomagających ze szczególnym uwzględnieniem strefy inwestycyjnej „Lotnisko”															

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

	Podniesienie poziomu wiedzy i kwalifikacji kadr pod potrzeby rozwijających się specjalizacji gospodarczych	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Poprawa konkurencyjności obszaru poprzez lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw	++	++	++	0	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0
	Wzrost liczby turystów poprzez rozwój sieciowego produktu turystycznego opartego na turystyce aktywnej oraz transgranicznej	0	0	0	+	0	++	++	0	0	0	0	±	±	0	++
Lepsza jakość życia SPOŁECZEŃSTWO	Poprawa warunków mieszkaniowych oraz standardu obiektów użyteczności publicznej	++	++	++	0	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0
	Lepsza dostępność opieki zdrowotnej oraz promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	++	0	0	0	0
	Aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	0	0	0	++	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0
	Podniesienie jakości i poziomu dostępności usług edukacji, rekreacji, sportu	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	±	±	0	0
	Poprawa jakości rządzenia oraz stanu bezpieczeństwa mieszkańców	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0
Integracja OBSZARU	Zapewnienie sprawnego systemu transportu wewnątrz obszaru oraz komunikacji elektronicznej	0	+	+	0	0	0	0	++	+	+	0	!	!	0	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Rewitalizacja fizyczna, społeczna i gospodarcza obszaru	0	+	+	+	0	+	+	0	0	0	0	0	±	±	0	++
Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez rozwój infrastruktury wodno – kanalizacyjnej rozwój systemu ciepłowniczego oraz systemu gospodarki odpadami	0	0	0	++	0	0	0	0	0	0	0	0	!	!	0	0

DOKUMENTY KRAJOWE

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym, dotyczącym zagospodarowania przestrzennego Polski. Dokument ten przedstawia wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określa cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano w nim zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny.

W dokumencie wskazano 6 głównych celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności,
- Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej,
- Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa,
- Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego: regiony, miasta, obszary miejskie 2010 – 2020

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego: regiony, miasta obszary wiejskie 2010-2020 jest dokumentem określającym cele rządu i samorządów w odniesieniu do polskiej przestrzeni dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju.

Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. KSRR ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych;

3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

KSRR określa główne obszary rozwoju, do których odnosi się polityka regionalna: są to regiony, miasta i obszary wiejskie. W odniesieniu do obszarów miejskich Strategia zaznacza, iż wspieranie ich rozwoju jest jednym z podstawowych kierunków polityki regionalnej. Wsparcie skierowane dla miast sprzyja budowaniu konkurencyjności całych regionów.

Dokument wprowadza kategorię obszarów, do których będzie w szczególności kierowana polityka regionalna – OSI (Obszary Strategicznej Interwencji). Są to obszary problemowe, do których planuje się interwencję polityki regionalnej z poziomu krajowego. Typy OSI według KSRR to:

- Ośrodki wojewódzkie;
- Ośrodki subregionalne;
- Obszary wiejskie;
- OSI dla zapewnienia spójności w skali kraju;
- Obszary o najgorszych wskaźnikach dostępu do usług publicznych;
- Obszary przygraniczne;
- OSI na rzecz restrukturyzacji i rewitalizacji miast tracących funkcje społeczno – gospodarcze;
- Obszary o ekstremalnie niskiej dostępności transportowej.

Założenia Krajowej Polityki Miejskiej

Założenia Krajowej Polityki Miejskiej są pierwszym krokiem do opracowania docelowego dokumentu: Krajowa Polityka Miejska.

Krajowa polityka miejska jest celowym, ukierunkowanym terytorialnie działaniem państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz wykorzystania ich potencjałów w procesach rozwoju kraju. Jest programowana na poziomie krajowym i realizowana poprzez tworzenie optymalnych warunków rozwoju miast oraz poprzez działania inwestycyjne podmiotów publicznych i niepublicznych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Tabela 3. Macierz oceny spójności celów projektu "Strategii Rozwoju MOF Biała Podlaska" z celami ochrony środowiska wybranych dokumentów Krajowych

Obszar strategiczny	Cel strategiczny	Tabela nr 3. Macierz oceny spójności celów projektu "Strategii Rozwoju MOF Biała Podlaska" z celami ochrony środowiska wybranych dokumentów Krajowych	
		Polityka Ekologiczna Państwa	<p>Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej</p> <p>Strategia rozwoju ochrony zdrowia w Polsce</p> <p>Strategia województwa lubelskiego rozwoju</p> <p>Regionalna Strategia Innowacji Województwa Lubelskiego</p> <p>Kierunki rozwoju turystyki do 2015 roku</p> <p>Polityka transportowa państwa</p>
<p>Objaśnienia:</p> <p>++ znaczne wzmocnienie celów dokumentu</p> <p>+ słabe wzmocnienie celów dokumentu</p> <p>O brak istotnych powiązań między celami dokumentów</p> <p>± możliwe wzmocnienie lub osłabienie celów dokumentu</p> <p>! osłabienie celów dokumentu</p>		Rozwój badań i postęp techniczny	Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej
		Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym	Zapobieganie negatywnym skutkom zdrowotnym narażenia na szkodliwe czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne środowiska
		Ochrona przyrody	Maksymalizacja korzyści zdrowotnych przez zwiększenie efektywności i jakości leczenia
		Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi	Wzmacnianie urbanizacji regionu
		Ochrona powierzchni ziemi	Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich
		Gospodarowanie zasobami geologicznymi	Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości
		Jakość powietrza	Rozwój wybranych sektorów biogospodarki, usług medycznych i prozdrowotnych, informatyki i automatyki oraz energetyki niskoemisyjnej
		Ochrona wód	Kształtowanie rozwoju turystyki w sposób zachowujący i podnoszący wartość przestrzeni
		Gospodarka odpadami	Zwiększanie dostępności turystycznej regionów przez rozwój transportu
			Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko i warunki życia

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Efektywna GOSPODARKA	Poprawa warunków do rozwoju działalności przedsiębiorstw w kluczowej specjalizacji obszaru (TSL: transport – spedycja – logistyka) oraz w specjalizacjach wspomagających ze szczególnym uwzględnieniem strefy inwestycyjnej „Lotnisko”	+	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	++	+	++	+	0	++	!
	Podniesienie poziomu wiedzy i kwalifikacji kadr pod potrzeby rozwijających się specjalizacji gospodarczych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	++	+	+	0	0
	Poprawa konkurencyjności obszaru poprzez lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	+	0	0	±	0	0	0	0	0	+	0	0	0
	Wzrost liczby turystów poprzez rozwój sieciowego produktu turystycznego opartego na turystyce aktywnej oraz transgranicznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	+	0	0	0	++	++	+
Lepsza jak ośc życia SPOŁECZEŃSTWO	Poprawa warunków mieszkaniowych oraz standardu obiektów użyteczności publicznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	+	0	0	0	++	++	+
	Lepsza dostępność opieki zdrowotnej oraz promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	++	0	0	0	0	0	0	0
	Aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	+	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	0	0	+	0	0	0	0
	Podniesienie jakości i poziomu dostępności usług edukacji, rekreacji, sportu	+	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	0	0	+	0	0	0	0
	Poprawa jakości rządzenia oraz stanu bezpieczeństwa mieszkańców	+	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	0	0	+	0	0	0	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Integracja OBSZARU	Zapewnienie sprawnego systemu transportu wewnątrz obszaru oraz komunikacji elektronicznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	+	0	0	0	++	++	+
	Rewitalizacja fizyczna, społeczna i gospodarcza obszaru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	!	0	0	+	0	0	0	++	++	+
	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez rozwój infrastruktury wodno – kanalizacyjnej rozwój systemu ciepłowniczego oraz systemu gospodarki odpadami	0	+	0	+	+	0	+	+	+	!	+	0	++	0	0	0	0	0	0

DOKUMENTY REGIONALNE

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (z perspektywą do 2030r.)

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 roku) jest najważniejszym dokumentem programowym, który określa wizję rozwoju oraz cele i kierunki rozwoju województwa lubelskiego. W dokumencie tym zaprezentowano cele strategiczne odpowiadające na zidentyfikowane problemy i wyzwania rozwojowe. Cele strategiczne ukierunkowane zostały na innowacje, wzmocnienie miast, rozwój nowoczesnej wsi, rozwój przedsiębiorczości, wykorzystanie potencjału naukowego oraz wielokierunkową integrację regionu.

Cel Strategiczny 1. Wzmacnianie urbanizacji regionu przedstawia miasta jako nośniki postępu technologicznego, koncentrację usług wyższego rzędu, stanowią one węzły komunikacyjne i rynki pracy oraz ośrodki obsługi dla otaczających je terenów. Cel ten będzie realizowany dzięki celom operacyjnym:

1.1. Rozwijanie funkcji metropolitalnych Lublina jako głównego ośrodka Polski Wschodniej, koncentrującego gospodarcze, naukowe i kulturalne kontakty ze światem, zwłaszcza ze wschodnimi sąsiadami.

1.2. Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast (np. naukowych, akademickich, kulturalnych, turystycznych), które przyczyniają się do dynamizacji rozwoju tych miast i otaczających je obszarów.

1.3. Poprawa skomunikowania Lublina z obszarami metropolitalnymi Polski i zagranicy. Cel operacyjny 1.2. Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast odnosi się do miast mających funkcje ponadlokalne, których rozwój będzie korzystny dla całego regionu. Miasta te oferują usługi wyższego rzędu i koncentrują pozarolnicze miejsca pracy. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki realizacji działań:

- Wspieranie działań na rzecz rozwoju systemu niskoemisyjnego transportu miejskiego w ośrodkach subregionalnych.
- Wspieranie działań na rzecz rozwoju infrastruktury społecznej o znaczeniu prorozwojowym (głównie edukacyjnej i kulturalnej) w miastach o funkcjach ponadlokalnych.
- Wspieranie wysiłków władz lokalnych na rzecz kompleksowej rewitalizacji oraz poprawy infrastruktury komunalnej.
- Wspieranie wysiłków władz lokalnych w tworzeniu infrastruktury dla biznesu (np. parków przemysłowych, instytucji wspierania biznesu).
- Selektywne wspieranie najbardziej efektywnych i konkurencyjnych kierunków działalności gospodarczej i naukowo-badawczej, zgodnie z wyłoniętymi regionalnymi „inteligentnymi specjalizacjami”.

Dzięki realizacji powyżej wymienionych kierunków działań miasta uzyskają dodatkowe możliwości rozwoju dzięki zwiększeniu atrakcyjności biznesowej i turystycznej, jak również poprawie ulegną warunki życia i zdolność świadczenia usług wyższego rzędu dla otaczających obszarów.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 roku) wyznacza także tzw. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI). Są to obszary, które wymagają większego wsparcia i stanowią przestrzenne odzwierciedlenie potencjałów i problemów rozwojowych zidentyfikowanych na obszarze województwa. Wyróżnionych zostało 7 Obszarów Strategicznej Interwencji:

1. Lubelski Obszar Metropolitalny,
2. Miasta subregionalne,
3. Obszary przygraniczne,
4. Obszary gospodarczego wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych,
5. Obszary potencjalnej eksploatacji złóż kopalin,
6. Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
7. Nowoczesna wieś.

Rozwój miast będzie wspierany przede wszystkim w ramach OSI Lubelski Obszar Metropolitalny (miasto Lublin), OSI miasta subregionalne (Biała Podlaska, Chełm, Puławy, Zamość), ale także w ramach innych OSI, np. obszary gospodarczego wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych, które obejmują miasta związane z obsługą obszarów funkcjonalnych (Puławy, Nałęczów, Dęblin, Kazimierz Dolny, Annopol, Parczew, Włodawa, Łęczna, Ostrów Lub., Janów Lub., Tomaszów Lub., Zamość, Biłgoraj, Zwierzyniec, Krasnobród, Szczepleszyn, Józefów).

Wyznaczenie Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego, będzie miało istotny wpływ na określenie kluczowych funkcji jakie planowany MOF Biała Podlaska może pełnić, ponieważ leży on w bliskiej odległości i może pełnić rolę ośrodka naukowo-badawczego, kulturalnego i społecznego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest podstawowym narzędziem prowadzenia przez władze województwa polityki rozwoju przestrzennego. Diagnostyka podstawowe zróżnicowania przestrzennych uwarunkowań rozwoju oraz określa elementy składowe układu przestrzennego województwa i ich wzajemne relacje. Plan jest także elementem regionalnego planowania strategicznego – pozostaje spójny ze strategią rozwoju województwa; służy konkretyzacji przestrzennej celów sformułowanych w strategii, a także określa uwarunkowania przestrzenne do formułowanych programów rozwoju i programów operacyjnych.

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego został uchwalony w 2002 roku, obecnie trwają prace nad jego aktualizacją. Do tej pory opracowane zostały Uwarunkowania Wewnętrzne i Zewnętrzne nowego planu.

3. Analiza stanu środowiska naturalnego

3.1 Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony z punktu widzenia realizacji Strategii ze szczególnym uwzględnieniem terenów podlegających ochronie

Według danych GUS, w 2013r. na terenie MOF Biała Podlaska znajdowało się zaledwie 45,6 ha obszarów prawnie chronionych w tym w całości znajdują się na terenie gminy, są one kwalifikowane jako użytki ekologiczne. Brak jest obszarów Natura 2000. Ponadto znajduje się tu 47 pomników przyrody, z czego 71% znajduje się na terenie gminy. Są to głównie drzewa, głązy narzutowe oraz krzewy.

▪ Pomniki przyrody

Na terenie MOF Biała Podlaska zlokalizowanych jest 47 pomników przyrody.

Tabela 4. Pomniki przyrody MOF Biała Podlaska.

Lp.	Opis Pomnika Przyrody	Lokalizacja	Miejscowość
1.	Jesion wyniosły	rośnie w parku Radziwiłłowskim, ul. Warszawska	Biała Podlaska
2.	2 kasztanowce białe	rośnie w parku Radziwiłłowskim, ul. Warszawska	Biała Podlaska
3.	Dąb szypułkowy	rośnie w parku Radziwiłłowskim, ul. Warszawska	Biała Podlaska
4.	Dąb szypułkowy	rośnie w parku k. starego szpitala, ul. Warszawska 15	Biała Podlaska
5.	Lipa drobnolistna im. Romana Rogińskiego	ul. Zamkowa 1 w pobliżu domu parafialnego parafii p.w. Św. Anny	Biała Podlaska
6.	Lipa drobnolistna	ul. Warszawska przy kościele parafialnym p.w. Św. Anny	Biała Podlaska
7.	Kasztanowiec biały	ul. Warszawska przy kościele parafialnym p.w. Św. Anny	Biała Podlaska
8.	Klon pospolity	ul. Warszawska przy kościele parafialnym p.w. Św. Anny	Biała Podlaska
9.	Dąb szypułkowy	rośnie przy ul. Długiej 4, na wysepce	Biała Podlaska

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

10.	Dąb szypułkowy	ul. Waryńskiego za starą łąźnią kolejową	Biała Podlaska
11.	Dąb szypułkowy	ul. Waryńskiego w pobliżu przedszkola	Biała Podlaska
12.	Dąb szypułkowy	ul. Waryńskiego na posesji przedszkola	Biała Podlaska
13.	Dąb szypułkowy	ul. Łomaska 27 działka Podlaskiej Spółdzielni Meblarskiej	Biała Podlaska
14.	Dąb szypułkowy	rośnie w pasie drogowym drogi krajowej nr 2 (szlak komunikacyjny E- 30)	Gmina Biała Podlaska, Hola
15.	Aleja lipowa	zlokalizowana przy szosie łączącej zabytkowy park z drogą krajową	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
16.	Lipa drobnolistna	rośnie w południowej części zabytkowego parku	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
17.	Modrzew europejski	zabytkowy park, na południe od pałacu	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
18.	Modrzew europejski	zabytkowy park, ok. 20 m na wschód od pałacu	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
19.	Świerk pospolity	zabytkowy park, ok. 15 m na wschód od pałacu	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
20.	Jesion wyniosły	zabytkowy park	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
21.	Grab pospolity	zabytkowy park, grobla między stawami	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
22.	Tulipanowiec amerykański	zabytkowy park, koło pałacu	Gmina Biała Podlaska, Rozkosz
23.	Lipa drobnolistna	działka siedliskowa,	Gmina Biała Podlaska, Sitnik

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

		posesja nr 49	
24.	Lipa drobnolistna	działka siedliskowa, posesja nr 49	Gmina Biała Podlaska, Sitnik
25.	Lipa drobnolistna	północna część zabytkowego parku	Gmina Biała Podlaska, Strzyniec
26.	Buk zwyczajny	rośnie w zabytkowym parku	Gmina Biała Podlaska, Strzyniec
27.	Sosna pospolita	rośnie w zabytkowym parku	Gmina Biała Podlaska, Strzyniec
28.	Świerk pospolity	rośnie w zabytkowym parku	Gmina Biała Podlaska, Woskrzenice
29.	Dąb szypułkowy	rośnie w zabytkowym parku	Gmina Biała Podlaska, Woskrzenice
30.	Dąb szypułkowy	rośnie na obrzeżu działki leśnej	Gmina Biała Podlaska, Janówka
31.	2 dęby szypułkowe	rosną przy szosie	Gmina Biała Podlaska, Janówka
32.	Lipa drobnolistna	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Janówka (dawniej Grabarka), przy osadzie leśniczówce	Biała Podlaska
33.	Stanowisko wawrzynka wilczelyko	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Janówka (dawniej Grabarka, oddział 121k, w pobliżu stawu rybnego "Murosowy")	Biała Podlaska
34.	Sosna pospolita	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Kniejówka, oddz. 189	Biała Podlaska
35.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Szadek, oddz. 159	Biała Podlaska
36.	„Święte dęby”	Nadleśnictwo	Biała Podlaska

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

		Biała Podlaska, leśnictwo Szadek, oddz. 159	
37.	Sosna pospolita	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Szadek, oddz. 277k	Biała Podlaska
38.	Sosna pospolita	Nadleśnictwo Międzyrzec, leśnictwo Woroniec, oddz. 53h, uroczysko "Łysocha"	Biała Podlaska
39.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Międzyrzec, leśnictwo Woroniec, oddz. 53k, uroczysko "Łysocha", k. dawnego sadu	Biała Podlaska
40.	Głaz narzutowy	zlokalizowany na łące w uroczysku "Podlasie"	Gmina Biała Podlaska, Czosnówka
41.	Głaz narzutowy	zlokalizowany na działce rolnej	Gmina Biała Podlaska, Janówka
42.	Głaz narzutowy	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Janówka (dawniej Grabarka), oddz. 121, obok stawu rybnego "Murosowy"	Biała Podlaska
43.	Głaz narzutowy	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Janówka (dawniej Grabarka), oddz. 121, obok stawu rybnego "Murosowy"	Biała Podlaska
44.	Głaz narzutowy	Nadleśnictwo Biała Podlaska, leśnictwo Janówka (dawniej Grabarka, na obrzeżu działki leśnej, w pobliżu leśniczówki	Biała Podlaska
45.	Głaz narzutowy	Nadleśnictwo Biała Podlaska,	Biała Podlaska

		leśnictwo Janówka (dawniej Grabarka), oddz. 48, w pobliżu gajówki "Altana"	
46.	Głaz narzutowy	zabytkowy park ODR (dawniej był na łąkach PGR)	Gmina Biała Podlaska, Grabanów
47.	Głaz narzutowy	teren wyrobiska żwirowego	Gmina Biała Podlaska, Wola Dubowska

▪ Użytki ekologiczne

Tabela 5. Użytki ekologiczne na terenie MOF Biała Podlaska

Nazwa/ lokalizacja	Powierzchnia [ha]	Gmina	Opis
Nadleśnictwo Międzyrzec, leśnictwo Woroniec, oddział 30Ah	4,18	Biała Podlaska	śródleśne powierzchnie zabagnione
Nadleśnictwo Biała Podlaska leśnictwo Janówek, oddział 68d,69f, 71d	17,97	Biała Podlaska	obszar torfowisk i łąk
Nadleśnictwo Biała Podlaska leśnictwo Grabarka, oddział 125a	23,48	Biała Podlaska	obszar torfowisk i łąk

▪ Gleby

Gleby w obszarze MOF Biała Podlaska są bardzo zróżnicowane i ich występowanie jest ściśle powiązane z budową geologiczną oraz użytkowaniem. Na typologię gleb mają również wpływ warunki klimatyczne, wodne, rzeźba terenu i działalność człowieka.

Według Mapy glebowo-rolniczej Polski¹ na terenie MOF Biała Podlaska występują gleby pseudobielicowe i gleby brunatne wylugowane wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych różnej genezy. W dolinie rzecznej rzeki Krzny występują

¹Mapa glebowo-rolnicza Polski 1:100 000, Wydawnictwo Geologiczne 1975r.

mady oraz gleby hydromorficzne (torfowe, murszowe, mułowo-bagiennie). Natomiast na obszarach leśnych występują gleby rdzawe bielcowe.

Na terenie miasta występują gleby antropogeniczne, które dzielą się na kulturoziemne - przekształcone pod wpływem gospodarki rolnej oraz gleby industrio- i urbanoziemne - występujące na terenach zurbanizowanych.

▪ Krajobraz

MOF Biała Podlaska położony jest na granicy dwóch mezoregionów: Zakłęśłości Łomaskiej (która należy do makroregionu Polesie Zachodnie) oraz Równiny Łukowskiej (makroregion Nizina Południowopodlaska). Ich granicę wyznacza rzeka Krzna - największy lewobrzeżny dopływ Bugu.

Współczesny obraz budowy geologicznej i ukształtowanie terenu MOF Biała Podlaska zostały wykształcone w czwartorzędzie podczas zlodowacenia środkowopolskiego i bałtyckiego. Dolina rzeki Krzny stanowiła zasięg lodowca kontynentalnego, dlatego w północnej części MOF Biała Podlaska obszar ten był kształtowany przez procesy oraz zjawiska związane z postojem i wycofaniem lądolodu, natomiast w południowej części dominowała akumulacja utworów piaszczystych.

Przez miasto Biała Podlaska przepływa rzeka Krzna. Długość odcinka miejskiego rzeki wynosi 9,75 km i dzieli miasto na dwie odmiennie krajobrazowo części: prawobrzeżną (południową) - w pobliżu terenów podmokłych oraz lewobrzeżną (północną) - suchszą, poprzecinaną pagórkami i dolinami o kierunku północno-zachodnim.

▪ Powietrze

Na poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu mają wpływ: wielkość napływowej i lokalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza, warunki klimatyczne i topografia terenu.

W Białej Podlasce istnieje punkt pomiarowy zlokalizowany na ul. Orzechowej. Na podstawie pomiarów w tym punkcie dokonano analizy zanieczyszczenia powietrza na obszarze objętym prognozą. Jednostki samorządowe MOF Biała Podlaska, podobnie jak województwo, znajduje się pod wpływem dominującej zachodniej cyrkulacji mas powietrza. Sprzyja to napływowi zanieczyszczeń z dalszych odległości, w tym z terenów uprzemysłowionych zachodniej i południowej Polski. Napływ mas powietrza z zachodu ma duży udział w ładunkach wnoszonych z opadami do podłoża na terenie Gmin. W poniższych tabelach przedstawiono wyniki oceny i klasyfikacji strefy według kryteriów ochrony zdrowia i roślin.

Tabela 6. Klasa strefy uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2014 r. dokonanej ze względu na ochronę zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Zanieczyszczenia podlegające ocenie											
		C ₆ H ₆	PM _{2,5}	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	CO	Pb	As	Cd	Ni	B/d/p	O ₃
Lubelska	PL0602	A	B	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A

Tabela 7. Klasa strefy uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2014 r. dokonanej ze względu na ochronę roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Zanieczyszczenia podlegające ocenie		
lubelska	PL0602	SO ₂	NO _x	O ₃
		A	A	A

Źródła emisji zanieczyszczeń powietrza mogą być:

- punktowe tzw. **emisja punktowa** - pochodząca ze źródeł zorganizowanych, powstająca głównie w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych,
- liniowe tzw. **emisja liniowa** – komunikacyjna, pochodząca głównie z transportu samochodowego, kolejowego, wodnego i lotniczego, w której poszczególne odcinki drogi rozpatrywane są jako emitery liniowe,
- powierzchniowe tzw. **emisja powierzchniowa** – której głównym źródłem są paleniska domowe, gromadzenie oraz utylizacja ścieków i odpadów.

W MOF Biała Podlaska poza zanieczyszczeniami powietrza napływającymi na ich teren z terenów ościennych największy udział w zanieczyszczeniu powietrza ma emisja powierzchniowa i w mniejszym stopniu emisja liniowa.

Standardy oceny jakości powietrza określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomu niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47 poz. 281).

MOF Biła Podlaska należy do strefy lubelskiej oceny jakości powietrza.

Strefa lubelska w tym miasto Biała Podlaska została zaliczona do klasy B ze względu na zanieczyszczenie powietrza pyłem PM_{2,5}. Oznacza to, że poziom stężeń tego zanieczyszczenia jest wyższy od poziomu dopuszczalnego, lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji. Ze względu na dodatkową klasyfikację dotyczącą poziomu docelowego strefę zaliczono do klasy C2.

Na terenie miasta Biała Podlaska występuje przekroczenie dopuszczalnego poziomu 24-godz. pyłu PM₁₀. Ponadnormatywne 24-godz. stężenia pyłu PM₁₀ występowały prawie wyłącznie w sezonie grzewczym. Wartości stężeń pyłu PM₁₀ w sezonie grzewczym były kilkakrotnie wyższe niż w sezonie letnim. Przekroczenie pyłu PM₁₀ na terenie miasta Biała Podlaska, wymaga podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Stężenia benzo/a/pirenu również wykazują dużą zmienność sezonową. W 2014 r. średnie z sezonu zimnego b/a/p były od 6 do 10-krotnie wyższe od średnich z sezonu letniego. Wskazuje to, że głównym źródłem wysokich stężeń tych zanieczyszczeń jest emisja z procesów grzewczych opartych na węglu, w tym tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. Drugą przyczyną są niekorzystne warunki klimatyczne w sezonie grzewczym (niska temperatura, mała prędkość wiatru, mała ilość

opadów). Dodatkowymi przyczynami są emisja z zakładów przemysłowych oraz emisja komunikacyjna.

Stężenia zanieczyszczeń: benzenu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu nie przekraczały obowiązujących standardów dla obszaru kraju i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

MOF Biała Podlaska nie jest obszarem zagrożonym pod względem zanieczyszczenia powietrza. Na tym terenie brak jest dużych zakładów przemysłowych, emitujących zanieczyszczenia gazowe czy też pyły. Stąd też głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są zanieczyszczenia komunikacyjne – liniowe oraz pochodzące ze źródeł niskiej emisji.

Problemem jest tzw. niska emisja głównie jako efekt spalania paliw niskiej jakości w paleniskach domowych. Dodatkowym źródłem zanieczyszczenia powietrza i jednocześnie źródłem hałasu jest ruch komunikacyjny. Zanieczyszczenia komunikacyjne należą do czynników najbardziej obciążających powietrze atmosferyczne. Szczególnie uciążliwe są zanieczyszczenia gazowe powstające w wyniku spalania paliw przez pojazdy mechaniczne. Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów.

Poza „własnymi” źródłami zanieczyszczeń powietrza istotną rolę w zanieczyszczeniu powietrza na terenie obszaru odgrywają zanieczyszczenia napływowe. Zanieczyszczenia napływowe mogą pozostawać na terenie Gminy i wpływać niekorzystnie na jej stan środowiska poprzez ich deponowanie z opadem atmosferycznym.

▪ Hałas

Ogólny poziom hałasu jest zadowalający. Uciążliwości występują lokalnie w pobliżu szlaków komunikacyjnych.

Ciągły wzrost ilości pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym braku właściwych rozwiązań drogowych, złej jakości nawierzchni znacząco powiększa obszar środowiska o ponadnormatywnym hałasie drogowym. Do tras o największym natężeniu ruchu należy zaliczyć:

- droga krajowa nr 2 Świecko – Poznań – Warszawa – Terespol, będąca polską częścią międzynarodowego szlaku komunikacyjnego (będąca w strukturze Europejskiej Sieci Transportowej TEN – T) E30 z Cork (Irlandia) do Omska (Rosja),
- droga wojewódzka nr 812 klasy GP², która przebiega południkowo we wschodniej części regionu łącząc Białą Podlaskę z Włodawą, Chełmem i Krasnymstawem, w kierunku północnym droga ta stanowi przedłużenie drogi wojewódzkiej nr 811 klasy GP prowadzącej z Białej Podlaskiej przez Konstantynów do Sarniak w kierunku Białegostoku,

² Klasy techniczne dróg wojewódzkich: (GP) drogi główne ruchu przyspieszonego, (G) drogi główne, (Z) drogi zbiorcze.

Na poziom hałasu ma także wpływ linia kolejowa 2 stanowiąca część magistrali kolejowej E20. Z uwagi na swoją rangę - kluczowa linia kolejowa o znaczeniu państwowym w osi wschód - zachód, z dużym ruchem pasażerskim oraz towarowym, linia ta jest przedmiotem systematycznej modernizacji.

Planowana budowa centrum logistycznego na terenie dawnego wojskowego lotniska w Białej Podlaskiej może się także przyczynić do wzrostu poziomu hałasu na obszarze MOF.

Szlaki komunikacyjne powodują największe zagrożenie hałasem na terenie analizowanego obszaru. Na wzrost poziomu hałasu ma wpływ również mechanizacja rolnictwa. Źródłem hałasu są traktory i kombajny. W okresie prac polowych hałas może być odczuwalny nawet po zmierzchu.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie prowadzi pomiary poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie województwa lubelskiego. W MOF Biała Podlaska punkt pomiarowy znajduje się w przy Al. 1000 Lecia (pomiar w roku 2012), gdzie najwyższe przekroczenia normy w 2012 roku w ramach wyników pomiarów długookresowych w dzień wyniosły 2,3 dB a w nocy 4,8 dB.

Najbardziej uciążliwe są pojazdy ciężkie, z których 80% emituje hałas o poziomie większym niż 80 dB, z czego 40% o poziomie większym do 85 db.

Tabela 8. Wyniki pomiarów hałasu drogowego dla dróg przebiegających przez MOF Biała Podlaska w 2010 roku

Nazwa odcinka pomiarowego	Nr drogi	LAeqD [dB]	LAeqN [dB]	Wartość przekroczenia (dla zabudowy zagrodowej i rekreacyjnej)	
				Dzień [dB]	Noc [dB]
Woroniec - Biała Podlaska	DK 2	66	64	-	-
Biała Podlaska	DW 812	65	59	-	3

Źródło: WIOŚ Lublin

▪ Wody

Sieć rzeczna na terenie MOF Biała Podlaska jest dobrze wykształcona, co jest wynikiem działalności łądolodu (wody fluwioglacjalne) oraz obecności podłoża piaszczysto-żwirowego i gliniastego, które nie pozwala wodom na szybką ucieczkę w głąb ziemi. Oś hydrograficzną stanowi rzeka Krzna płynąca ze wschodu na zachód. Krzna jest rzeką IV rzędu- uchodzi do Bugu. Cały obszar MOF znajduje się w zlewni Krzny o jej dopływów. Obszar gminy pokryty jest rowami melioracyjnymi. W gminie Biała Podlaska jest ok. 330 km rowów melioracyjnych, z których korzysta ok. 4250 ha gruntów(są to głównie użytki zielone). Rowy melioracyjne zajmują powierzchnie 171 ha. Wszystkie koryta rzeczne są silnie przekształcone antropogenicznie- zarośla są wykarczowane a

brzezi uregulowane. Na rzekach znajdują się liczne zastawki i jazy, wykorzystane głównie w celu nawadniania. Jakość wód na terenie MOF Biała Podlaska jest średnia i mieści się w III klasie (WIOŚ 2010). Na terenie MOF Biała Podlaska wody stojące różnego rodzaju zajmują powierzchnię ok. 88 ha. Obszar MOF znajduje się w obrębie lubelsko-podlaskiego regionu hydrologicznego. Na terenie całego obszaru lustro wody podziemnej znajduje się płytko- do 5 m p.p.t. Tylko miejscami na północy obszaru lustro wody osiąga głębokość kilkanaście metrów. Na terenie MOF znajduje się trzeciorzędowy Subzbiornik Podlasie, o powierzchni 1000 m² oraz zasobach dyspozycyjnych ok. 15 000 m³/d, położony ok. 90 m pod powierzchnią terenu. Najczęściej wykorzystuje się trzeciorzędowe i czwartorzędowe poziomy wodonośne.

Tabela 9. Ocena jakości wód rzecznych MOF Biała Podlaska

Rzeka	Nazwa punktu pomiarowo kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY w obszarach chronionych	STAN JCW
Żarnica	Żarnica-Dokudów	II	II	PSD	DOBRY POWYZEJ DOBREGO I		

MOF Biała Podlaska położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych -GZWP 224, Tr – Podlasie”. Jest to zbiornik porowy w utworach piaszczystych czwartorzędu i trzeciorzędu, na większości obszaru wody występują w łączności hydraulicznej. Lokalnie brak jest poziomu trzeciorzędowego. Cecha szczególna zbiornika to znaczna nadwyżka zasobów wód podziemnych w odniesieniu do wielkości poboru, wynoszącego około 13 % wielkości zasobów. Na obszarze zbiornika nie występują zanieczyszczenia wód podziemnych. Wody dobrej jakości, wymagają na ogół prostego uzdatniania. MOF Biała Podlaska leży w zasięgu jednolitej części wód podziemnych: JCWP 85.

W ramach krajowego monitoringu jakości wód podziemnych, w latach 2010 i 2012, Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadził badania jakości wód podziemnych w w/w jednolitych częściach wód podziemnych.

Tabela 10. Ocena jakości wód podziemnych MOF Biała Podlaska w latach 2010 i 2012.

Nazwa JCWP	Stan Chemiczny	Stan Ilościowy
2010		
JCWPd 85	DOBRY	DOBRY
2012		
JCWPd 85	DOBRY	DOBRY

Źródło: WIOŚ Lublin

▪ Promieniowanie elektromagnetyczne

Wśród zidentyfikowanych, szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania spowodowanego działalnością człowieka, wyróżnia się :

- **promieniowanie jonizujące**, pojawiające się w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych, jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,
- **promieniowanie niejonizujące**, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp., nadmierne dawki promieniowania działają szkodliwie na człowieka i inne żywe organizmy, stąd ochrona przed szkodliwym promieniowaniem jest jednym z ważnych zadań ochrony środowiska.

Znaczenie oddziaływania promieniowania niejonizującego w ostatnich latach rośnie. Powodowane jest to przez rozwój radiokomunikacji oraz powstawanie coraz większej liczby stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych (operatorów publicznych i komercyjnych). Dodatkowymi źródłami promieniowania niejonizującego są stacje bazowe telefonii komórkowej, systemów przywoławczych, radiotelefonicznych, alarmowych komputerowych itp., pokrywających coraz gęstsza siecią obszary dużych skupisk ludności, jak również coraz powszechniej stosowane radiotelefony przenośne.

Wymieniony rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też zwiększenie liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania. Należy jednak stwierdzić, że wzrost poziomu tła elektromagnetycznego nie zwiększa istotnie zagrożenia dla środowiska i ludności. W dalszym ciągu poziom promieniowania w tle pozostaje wielokrotnie niższy od natężeń, przy których możliwe jest jakiegokolwiek szkodliwe oddziaływanie na organizm ludzki. Nie dotyczy to jednak pól elektromagnetycznych w bezpośrednim otoczeniu wszelkiego rodzaju stacji nadawczych, które lokalnie, w odległościach zależnych od mocy, częstotliwości i konstrukcji stacji, mogą osiągać natężenie na poziomie uznawanym za aktywny pod względem biologicznym. Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone pod warunkiem zapewnienia odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne. W przepisach obowiązujących w Polsce ustalone są dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego na terenach dostępnych dla ludzi. Szczególnej ochronie podlegają obszary zabudowy mieszkaniowej, a także obszary, na których zlokalizowane są szpitale, żłobki, przedszkola, internaty.

Na terenie MOF Białą Podlaska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie przeprowadzał badania wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w roku 2013 w trzech punktach

pomiarowych w Białej Podlaskiej. Wartości PEM wyniosła: na ul. Okopowej 0,60 V/m, na ul. Sitnickiej 0,19 V/m oraz na ul. Brzeskiej 0,13 V/m.

Analiza wyników badań przeprowadzonych na obszarze MOF Biała Podlaska nie wykazała przekroczeń dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynoszącej 7 V/m, określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska

W przedmiotowym dokumencie opracowano wizję strategiczną i wyznaczono obszary strategiczne uwzględniając specyfikę Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska.

Brak realizacji Strategii uniemożliwi osiągnięcie zakładanych w nim celów i może prowadzić do pogarszania się wszystkich elementów środowiska dla których te cele zostały sformułowane.

W następstwie tego może nastąpić:

- degradacją i dewastacją środowiska;
- dalsze pogarszanie się jakości powietrza;
- zwiększenie udziału terenów zdegradowanych i przemysłowych w powierzchni miasta;
- pogorszenie się stanu wód powierzchniowych;
- zanieczyszczenie wód podziemnych;
- zmniejszenie poziomu bioróżnorodności;
- pogorszenie klimatu akustycznego .

W przypadku braku realizacji Strategii zagrożenie będzie wzrastać, a stan środowiska może ulec pogorszeniu.

4. Przewidywane oddziaływanie na środowisko

4.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. (komunikat Komisji Europejskiej z dnia 3.03.2010 r.)

Strategia Europa 2020 obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety: rozwój inteligentny, rozwój zrównoważony oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu.

Rozwój inteligentny to rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji. Realizacja tego priorytetu wymaga podniesienia jakości edukacji, poprawy wyników działalności badawczej, wspierania transferu innowacji i wiedzy w Unii, pełnego wykorzystania technologii informacyjno - komunikacyjnych, a także wdrażania innowacji w formie produktów i usług, które służyć będą wzrostowi gospodarczemu, tworzeniu nowych miejsc pracy i rozwiązywaniu problemów społecznych w Europie i na świecie.

Rozwój zrównoważony oznacza wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej. Jako główne cele wskazuje się: przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, rozwój technologii przyjaznych środowisku, poprawę efektywności energetycznej oraz większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Dzięki takiemu podejściu Europa będzie mogła prosperować w niskoemisyjnym świecie ograniczonych zasobów, jednocześnie zapobiegając degradacji środowiska, utracie bioróżnorodności i niezrównoważonemu wykorzystywaniu zasobów.

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu oznacza wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. Niezbędne jest wzmocnienie pozycji obywateli poprzez zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje oraz modernizowanie rynków pracy, systemów szkoleń i ochrony socjalnej, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia.

Strategia MOF Biała Podlaska będzie wspierać osiągnięcie celów Strategii „Europa 2020” w obrębie wszystkich obszarów strategicznych i celów, a wspieranie to będzie odbywać się równolegle na wielu płaszczyznach.

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej – Ramowa Dyrektywa Wodna.

Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. ustanawia ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych w myśl zasady zrównoważonego rozwoju. Dyrektywa ma na celu poprawę ochrony wód śródlądowych, wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych Wspólnoty w aspekcie ilościowym i jakościowym, wspieranie zrównoważonego korzystania z wód, ochronę ekosystemów wodnych oraz ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio od nich zależnych, zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, które jest niezbędne dla zrównoważonego, i sprawiedliwego korzystania z wód, zmniejszenie skutków powodzi i susz. Powinno się dążyć do osiągnięcia dobrego stanu wód w każdym dorzeczu, tak aby działania w odniesieniu do wód powierzchniowych i wód podziemnych należących do tego samego systemu ekologicznego, hydrologicznego i hydrogeologicznego były skoordynowane. Państwa Członkowskie powinny podjąć działania dla wyeliminowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez substancje priorytetowe, oraz dla stopniowej redukcji zanieczyszczenia przez inne substancje

Przewidziane w Strategii działania przewidziane w obszarze strategicznym „czyste środowisko” będą znacząco wspierać cele Dyrektywy z zakresu ochrony ekosystemów wodnych oraz ekosystemów lądowych od wód zależnych oraz poprawy ochrony wód w aspekcie ilościowym i jakościowym.

Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa)

Zasadniczym celem Dyrektywy jest ograniczenie ryzyka wystąpienia negatywnych skutków związanych z powodzią, zwłaszcza dla zdrowia i życia człowieka, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej i dla infrastruktury. Aby środki na rzecz ograniczenia tego ryzyka były skuteczne, powinny one być, w jak najszerszym zakresie koordynowane na poziomie dorzeczy. Zobowiązania nałożone na państwa członkowskie, wynikające z Dyrektywy, polegają na konieczności opracowania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ich publicznego udostępnienia. Opracowując strategie polityczne w zakresie wykorzystania zasobów wodnych i zagospodarowania przestrzennego, państwa członkowskie i Wspólnota powinny brać pod uwagę potencjalny wpływ, jaki tego rodzaju strategie mogą mieć w odniesieniu do zagrożeń powodziowych i zarządzania nimi.

Cele Strategii są spójne z celami Dyrektywy. Planowane działania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, jak również integracja regionalnych systemów bezpieczeństwa w zakresie reagowania i likwidacji skutków katastrof i klęsk żywiołowych będą wzmacniać cel nadrzędny Dyrektywy tj. ograniczanie ryzyka powodziowego i zmniejszanie następstw powodzi.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa)

Celem Dyrektywy jest zachowanie siedlisk naturalnych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w stanie sprzyjającym ochronie lub w celu odtworzenia takiego stanu. Dyrektywa wspiera zachowanie różnorodności biologicznej z uwzględnieniem wymagań gospodarczych, społecznych, kulturalnych i regionalnych. Dla realizacji celu, na terenie wszystkich państw UE wyznaczane są specjalne obszary ochrony, tworzące spójną europejską sieć ekologiczną (Sieć Natura 2000). Sieć, złożona z terenów, na których znajdują się typy siedlisk przyrodniczych wymienione w załączniku I Dyrektywy i siedliska gatunków wymienione w załączniku II, umożliwi zachowanie tych typów siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu lub, w stosownych przypadkach, ich odtworzenie. Państwa członkowskie zobowiązane są do podjęcia odpowiednich działań, w celu uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których obszary te zostały wyznaczone. Plany lub przedsięwzięcia, które nie są bezpośrednio związane lub konieczne do zagospodarowania obszaru Natura 2000, ale które mogą na nie w istotny sposób oddziaływać, zarówno oddzielnie, jak i w połączeniu z innymi planami lub

przedsięwzięciami, podlegają odpowiedniej ocenie ich skutków dla danego obszaru, z punktu widzenia założeń jego ochrony.

Przewidziane w Strategii działania mające na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego poprzez podniesienie jakości wód w znaczący sposób przyczyniać się będą do osiągnięcia celów Dyrektywy. Jednocześnie realizacja przedsięwzięć polegających na rozwoju działalności przedsiębiorstw w kluczowej specjalizacji obszaru (TSL: transport – spedycja – logistyka) oraz w specjalizacjach wspomagających ze szczególnym uwzględnieniem strefy inwestycyjnej „Lotnisko”, a także niektórych przedsięwzięć z zakresu rozwoju turystyki mogą osłabić cele środowiskowe zawarte w Dyrektywie, wchodząc w konflikt z ochroną siedlisk i gatunków. Jednakże należy zaznaczyć, że na terenie MOF Biała Podlaska nie ma obszarów NATURA 2000, w związku z tym planowane działania nie będą miały bezpośrednio na nie oddziaływać. Planując rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będzie odbywać się to z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa ptasia)

Głównym celem tej Dyrektywy jest utrzymanie (lub dostosowanie) populacji gatunków ptaków na poziomie odpowiadającym wymaganiom ekologicznym, naukowym i kulturowym. Przy czym przy osiągnięciu tego celu nakazuje ona uwzględnianie wymagań ekonomicznych i rekreacyjnych (pod tym ostatnim pojęciem kryje się przede wszystkim łowiectwo). Dla skutecznej ochrony ptaków, Dyrektywa ta wykorzystuje następujące metody:

- wprowadza szereg zakazów w stosunku do działań nakierowanych na ptaki;
- nakazuje ochronę siedlisk ptaków (to jest chyba najcenniejsze postanowienie tego aktu);
- ogranicza introdukcję gatunków obcych;
- ustala zasady i ograniczenia dotyczące gospodarczego i rekreacyjnego wykorzystania ptaków;
- postuluje wprowadzenie koniecznych zapisów w prawie krajowym;
- nakazuje kontrolę realizacji ochrony i jej skutków, a w razie wykazanej przez tę kontrolę niskiej skuteczności działań ochronnych - modyfikowanie stosowanych metod.

Bardzo istotne są postanowienia tej Dyrektywy dotyczące obowiązku ochrony siedlisk ptaków. Ochrona ta ma obejmować:

- ze względu na rodzaj terytorium: łądy (wraz z wodami śródlądowymi) i europejskie obszary mórz;
- ze względu na charakter wykorzystywania przez ptaki: lęgowiska, pierzowiska, zimowiska i miejsca postoju;
- pod względem priorytetu ochrony: obowiązkową ochronę siedlisk uznanych za obszary specjalnej ochrony (OSO), a w miarę możliwości - ochronę pozostałych siedlisk ptaków;

- ze względu na rodzaj działań: tworzenie obszarów chronionych prawem, utrzymywanie siedlisk (w tym z zachowaniem gospodarowania), odtwarzanie biotopów zniszczonych, tworzenie odpowiednich biotopów w nowych miejscach.

Chociaż Dyrektywa Ptasia nakazuje ochronę wszystkich ptaków, różnicuje rygory ochronne w zależności od stanu populacji poszczególnych gatunków. Wskazuje zarówno taksony, które powinny być otoczone specjalnie troskliwą opieką, jak i takie, na które można pod pewnymi warunkami polować. Dyrektywa ta opisuje minimalny standard ochrony ptaków na terenach należących do państw Unii. Jednakże każde państwo może wprowadzać u siebie ostrzejsze metody ochrony. Dyrektywa uwzględnia także możliwość nadzwyczajnych odstępstw od nałożonych przez nią rygorów ochronnych, "jeśli nie ma innego zadowalającego rozwiązania". Podaje jednak zamkniętą listę 6 dozwolonych przyczyn tych odstępstw:

- w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego;
- w interesie bezpieczeństwa ruchu powietrznego;
- w celu zapobieżenia poważnym szkodom w płonach, wśród zwierząt hodowlanych, w lasach, hodowli ryb i wodach;
- w celu ochrony flory i fauny;
- ze względu na potrzeby prac badawczych i nauczanie, oraz konieczne do tego ponowne zasiedlanie, reintrodukcję i rozmnażanie;
- w celu zezwolenia, na warunkach ścisłego nadzoru i na zasadzie wybiórczej, na chwytanie, przetrzymywanie lub inne rozsądne wykorzystanie niektórych ptaków w niewielkich ilościach.

Sformułowania dotyczące tych przyczyn są dosyć pojemne, jednak Dyrektywa nakazuje bardzo rozsądne ich stosowanie. Każdorazowo musi być to indywidualna decyzja upoważnionego organu władzy, wskazująca nie tylko gatunek, którego dotyczy odstępstwo, ale i skalę jego wykorzystania, dopuszczone środki i metody chwytania lub zabijania ptaków, dokładne okoliczności, czas i miejsce wykonywania tych czynności oraz uprawnione do tego osoby. Należy także bezwzględnie kontrolować skalę wykorzystania wprowadzonych odstępstw. Państwa, które zdecydują się skorzystać z możliwości odstępstw od zasad ochrony, muszą co roku przedstawiać raport dotyczący ich stosowania. Musi on umożliwiać ocenę, czy działania te nie stanowią zagrożenia dla osiągnięcia celów Dyrektywy.

Przewidziane w Strategii działania na rzecz rewitalizacji fizycznej obszaru oraz poprawy jakości wód oraz renaturyzacja fragmentów doliny rzeki Krzny w znaczący sposób przyczyniać się będą do osiągnięcia celów Dyrektywy. Jednocześnie realizacja przedsięwzięć polegających na budowie centrum logistycznego, budowie i modernizacji dróg mogą osłabić cele środowiskowe zawarte w Dyrektywie, wchodząc w konflikt z ochroną siedlisk i gatunków. Ponieważ we wskazanych wyżej obszarach, Strategia przewiduje działania, które mogą osłabiać osiągnięcie celów Dyrektywy, przy szczegółowym planowaniu poszczególnych przedsięwzięć konieczne jest rzetelne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko gwarantującej, że rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą odbywać się z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.

4.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Poniżej w tabeli wymieniono najistotniejsze zidentyfikowane problemy środowiskowe:

Tabela 11. Zidentyfikowane problemy środowiskowe MOF Biała Podlaska

Komponent Środowiska	Zidentyfikowane problemy środowiskowe
Ludzie	<ul style="list-style-type: none"> - słabo rozwinięta infrastruktura komunikacyjna (brak w planach do 2020r. budowy autostrady A2) - odpływ młodych i wykształconych ludzi, - niekorzystna sytuacja pod względem stopy bezrobocia - wzrastające wydatki na pomoc społeczną - niska świadomość ekologiczna mieszkańców, - słaba dostępność i jakość usług w zakresie opieki zdrowotnej
Różnorodność biologiczna, fauna i flora, obszary chronione	<ul style="list-style-type: none"> - osuszanie ekosystemów wodno - błotnych,
Woda	<ul style="list-style-type: none"> - zagrożenie powodziowe, - słabo rozwinięta sieć wodociągowo - kanalizacyjna,
Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> - narastający ruch samochodowy, intensyfikujący liniową emisję zanieczyszczeń do powietrza oraz hałas - straty przesyłowe miejskiego systemu sieci ciepłej, potrzeba ograniczenia emisji SO₂, NO_x, CO₂, CO oraz pyłów
Powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none"> - stosunkowo słabej jakości gleby
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> - niewykorzystany obszar dawnego lotniska wojskowego, - zdegradowane obszary miejskie i wiejskie
Zabytki i dobra materialne	<ul style="list-style-type: none"> - stan infrastruktury związanej z kulturą jest niewystarczający i nie pozwala w pełni wykorzystać posiadanych zasobów

Uwarunkowania prawne realizacji Strategii na obszarach chronionych

Zakres i warunki realizacji różnych rodzajów działań na obszarach chronionych, regulowane są, w zależności od formy ochrony, przez przepisy prawa. Najbardziej restrykcyjne ograniczenia dotyczą parków narodowych i rezerwatów przyrody, na których terenie zabrania się realizacji wszelkich inwestycji technicznych (zarówno obiektów, jak i urządzeń), które nie służą celom parku narodowego lub rezerwatu przyrody. Jedyny wyjątek stanowią inwestycje liniowe celu publicznego. Na ich realizację na terenie parku narodowego zezwolenie może wydać minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii dyrektora parku narodowego, natomiast na terenie rezerwatu przyrody – Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W obu przypadkach jest to możliwe tylko wobec braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej. Inwestycje celu publicznego mogą być realizowane na terenie: pomnika

przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo krajobrazowego, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony. Na obszarach parków krajobrazowych, mogą obowiązywać zakazy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jednak nie dotyczą one inwestycji celu publicznego, a także realizacji przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe, a przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykaże brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku. Szczególne warunki zagospodarowania terenów w parkach krajobrazowych oraz ograniczenia ich użytkowania, w tym ograniczenia lokalizacji infrastruktury technicznej, jak również warunki lokalizacji planowanych inwestycji celu publicznego, określa się w planach ochrony parku krajobrazowego.

Wobec obszarów Natura 2000 obowiązuje zakaz podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 bądź pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Zgodnie z zapisami zawartymi w art. 59 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny został stwierdzony przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z art. 63 ust.1 w/w ustawy. Przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 wymagają przedsięwzięcia:

- mogące znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, jeśli nie są bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynikają z jego ochrony;
- mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 jeśli obowiązek przeprowadzenia oceny został stwierdzony na mocy art. 96 ust. 1 ustawy.

O możliwości realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 decydują wyniki postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. Jeśli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że może ono negatywnie wpływać na gatunki lub siedliska przyrodnicze, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na realizację przedsięwzięcia tylko wtedy, jeśli przemawiają za tym wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym i gospodarczym i wobec braku rozwiązań alternatywnych, pod warunkiem wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. W przypadku gdy negatywne oddziaływanie dotyczy gatunków lub siedlisk o znaczeniu priorytetowym, zezwolenie na realizację przedsięwzięcia może zostać udzielone wyłącznie w celu:

- ochrony zdrowia i życia ludzi;
- zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego;

- uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego;
- wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Wdrażanie w/w działań Strategii będzie się wiązać z realizacją przedsięwzięć, które zalicza się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i które, ze względu na rodzaj i charakterystykę, mogą wymagać przeprowadzenia takiej oceny oraz sporządzenia raportu. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o możliwości i warunkach ich realizacji, będą decydować wyniki postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, a sposoby minimalizacji szkodliwego wpływu na środowisko zostaną zaproponowane w raportach oraz ujęte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Należy zaznaczyć, że na obszarze MOF Biała Podlaska nie występują obszar Natura 2000, są tylko użytki ekologiczne (45,6 ha) i pomniki przyrody. Zaproponowane działania w strategii nie będą oddziaływać na obszary prawnie chronione. Nawet w przypadku braku terenów cennych ekologicznie podstawową zasadą jaką należy się kierować wdrażając zapisy Strategii powinno być wyprzedzające unikanie konfliktów ze środowiskiem w całości oraz z jego poszczególnymi komponentami na etapie planowania szczegółowej lokalizacji przedsięwzięć. Na obszarach chronionych, które nie posiadają planów ochrony planowanie powinno być poprzedzone rzetelnym rozpoznaniem uwarunkowań środowiskowych, prowadzącym do identyfikacji istotnych problemów i obszarów konfliktowych, a decyzja o lokalizacji wynikać z wielokryterialnej oceny wariantów przedsięwzięcia. Jeśli uniknięcie konfliktów nie jest możliwe, realizacja projektów powinna być uwarunkowana zastosowaniem środków łagodzących negatywne oddziaływania bądź wykonaniem kompensacji środowiskowej.

Zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wskazano następujące ograniczenia dla parkach narodowych i rezerwatów przyrody:

- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- rybactwa, z wyjątkiem obszarów ustalonych w planie ochrony albo w zadaniach ochronnych;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- amatorskiego połowu ryb, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- prowadzenia badań naukowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody - bez zgody organu uznającego obszar za rezerwat przyrody;
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;

- organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody organu uznającego obszar za rezerwat przyrody.

Na podstawie w/w ustawy w parkach krajobrazowych mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.);

- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych

Przy planowaniu inwestycji należy uwzględnić ograniczenia wynikające z Planów Zadań Ochronnych. Celem opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz. U. L 206 z 22.7.1992 r. ze zm.) oraz art. 4 dyrektywy ptasiej (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie dzikiego ptactwa – Dz. U. L z 25.4.1979 r. ze zm.). Plan zadań ochronnych będzie określał, jakie działania należy podjąć, aby zachować przedmioty ochrony danego obszaru Natura 2000 oraz będzie wskazywał, z jakiego sposobu użytkowania i zagospodarowania należałoby zrezygnować. W związku z

powyższym w planie zadań ochronnych znajdują się również wskazania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz innych dokumentów planistycznych. Plany zadań ochronnych zostaną wykonane zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., nr 151, poz. 1220) oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. nr 34, poz. 186). W trakcie prac nad tworzeniem planów, dla każdego z obszarów odbywają się warsztaty z udziałem osób i podmiotów szczególnie zainteresowanych treścią dokumentów oraz mających wpływ na późniejsze realizowanie ich zapisów. Plan zadań ochronnych jest wprowadzany zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na okres 10 lat i stanowi obowiązujące prawo miejscowe.

Potencjalne zagrożenia dla obszarów chronionych wynikające z realizacji Strategii i sposoby ich minimalizacji

Z uwagi na wskazane powyżej uwarunkowania prawne oraz z uwagi na to iż na terenie objętym strategią występują obszary chronione mogą one potencjalnie stać się obszarami realizacji celów, kierunków działań lub przedsięwzięć zapisanych Strategii, a w szczególności działań, polegających na rozbudowie infrastruktury technicznej w ramach obszaru strategicznego „efektywna gospodarka” ujętych w celu strategicznym „Efektywna gospodarka oparta na lokalnych specjalizacjach i oferująca więcej miejsc pracy” oraz w ramach obszaru strategicznego „integracja obszaru” ujętych w celu strategicznym „Lepsza spójność terytorialna obszaru funkcjonalnego”. Niektóre z nich będą skutkować realizacją przedsięwzięć, które wpisują się w definicję inwestycji celu publicznego, takie jak: budowa i utrzymywanie dróg publicznych oraz obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także wydzielanie gruntów pod te drogi, utrzymanie linii kolejowych, infrastruktura wodno-kanalizacyjna, czy też budowa i utrzymywanie urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji energii. Będą to także liniowe inwestycje celu publicznego, których realizacja na obszarach chronionych jest, jak wykazano w poprzednim podrozdziale, szczególnie uprzywilejowana.

Wdrażanie w/w działań Strategii będzie się wiązać z realizacją przedsięwzięć, które zalicza się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i które, ze względu na rodzaj i charakterystykę bądź usytuowanie, mogą wymagać przeprowadzenia takiej oceny oraz sporządzenia raportu. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o możliwości i warunkach ich realizacji, będą decydować wyniki postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, a sposoby minimalizacji szkodliwego wpływu na środowisko zostaną zaproponowane w raportach oraz ujęte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Inwestycje realizowane na obszarach chronionych mogą generować negatywne oddziaływania na ekosystemy, gatunki roślin lub zwierząt bądź krajobraz polegające na niszczeniu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, fragmentacji ekosystemów i korytarzy ekologicznych, tworzeniu barier utrudniających migrację zwierząt, zmianie warunków abiotycznych siedlisk itp. Dlatego podstawową zasadą jaką należy się kierować wdrażając zapisy Strategii powinno być wyprzedzające unikanie konfliktów ze

środowiskiem w całości oraz z jego poszczególnymi komponentami na etapie planowania szczegółowej lokalizacji przedsięwzięć. Wymogiem obligatoryjnym jest zgodność z planami ochrony obowiązującymi na terenie rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz planami zadań ochronnych na obszarach Natura 2000. Na obszarach chronionych, które nie posiadają planów ochrony planowanie powinno być poprzedzone rzetelnym rozpoznaniem uwarunkowań środowiskowych, prowadzącym do identyfikacji istotnych problemów i obszarów konfliktowych, a decyzja o lokalizacji wynikać z wielokryterialnej oceny wariantów przedsięwzięcia. Jeśli uniknięcie konfliktów nie jest możliwe, realizacja projektów powinna być uwarunkowana zastosowaniem środków łagodzących negatywne oddziaływania bądź wykonaniem kompensacji środowiskowej.

Działania nastawione na rozwój turystyki będą wpływać, w sposób pośredni, na wzrost zainwestowania na obszarach chronionych lub w ich bezpośrednim otoczeniu oraz na wzrost natężenia ruchu turystycznego, co w przypadku braku zrównoważonego użytkowania tych obszarów, może skutkować pogorszeniem stanu i funkcjonowania ekosystemów i gatunków oraz degradacją walorów krajobrazowych. Niedostateczny poziom egzekucji formalno-prawnych ograniczeń w sposobach gospodarowania na obszarach chronionych oraz w ich sąsiedztwie, a jednocześnie brak dostatecznie rozwiniętych narzędzi systemu kontroli i monitorowania wpływu aktywności turystycznej na środowisko przyrodnicze, a zwłaszcza na stan i funkcjonowanie ekosystemów i gatunków, stwarzają istotne zagrożenia dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarów chronionych oraz ograniczają skuteczność realizacji ochrony przyrody. Działania podejmowane na obszarach chronionych, nie służące celom ochrony tych obszarów, powodują negatywny wpływ na środowisko, nawet jeśli ich zakres mieści się w granicach dozwolonych prawem. Dlatego konieczne jest zapewnienie harmonizacji planów rozwoju turystyki z niezbędnymi, z przyrodniczego punktu widzenia, ograniczeniami, w szczególności wynikającymi z planów ochrony parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych czy też planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000. Rozwój turystyki powinien odbywać się z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony siedlisk i gatunków, ochrony krajobrazu oraz zachowania w niezmiennym stanie obszarów i obiektów najcenniejszych przyrodniczo, w tym chłonności środowiska i optymalizacji wielkości ruchu turystycznego. Świadomość potrzeby zrównoważonego rozwoju turystyki powinna być kluczowym założeniem i jako takie, wyznaczać podstawowy wymiar skali podejmowanych działań. Należy mieć na uwadze podrzędność funkcji turystycznych wobec funkcji ekologicznych na obszarach podlegających ochronie prawnej. Aby zmniejszyć obciążenie najcenniejszych obszarów chronionych, konieczne jest tworzenie konkurencyjnych produktów turystycznych na terenach o mniejszej wartości przyrodniczej i mniej uczęszczanych.

Strategia przewiduje, działania na rzecz ochrony przyrody w ramach obszaru strategicznego „czyste środowisko” i „integracja obszaru”. W celach strategicznych „Efektywna gospodarka oparta na lokalnych specjalizacjach i oferująca więcej miejsc pracy” i „Lepsza spójność terytorialna obszaru funkcjonalnego” zaproponowano

działania mające na celu ochronę przyrody poprzez wskazanie następujących kierunków działań:

- Poprawa konkurencyjności obszaru poprzez lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw
- Rewitalizacja fizyczna, społeczna i gospodarcza obszaru
- Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez rozwój infrastruktury wodno – kanalizacyjnej rozwój systemu ciepłowniczego oraz systemu gospodarki odpadami

Z całą pewnością obejmą one także siedliska i gatunki na obszarach chronionych, w tym stanowiące przedmiot ochrony tych obszarów a także zwierzęta, przemieszczających się swobodnie pomiędzy różnymi obszarami. Działanie te, z założenia, służyć będą celom ochrony przyrody.

Potencjalne korzyści dla obszarów chronionych wynikające z realizacji Strategii

Działania służące poprawie jakości środowiska, mogą pozytywnie wpłynąć na stan siedlisk i gatunków także na obszarach chronionych. W ramach kierunku strategicznego „Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez rozwój infrastruktury wodno – kanalizacyjnej rozwój systemu ciepłowniczego oraz systemu gospodarki odpadami” przewiduje się m.in. wspólne działania na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Wody płynące i stojące stanowią podstawowy element środowiska przyrodniczego wielu obszarów chronionych, a związane z nimi gatunki i siedliska stanowią nierzadko przedmiot ochrony tych obszarów. Stan siedlisk i kondycja populacji roślin i zwierząt wodnych i od wód zależnych, w dużej mierze uwarunkowane są jakością wody. W przypadku niektórych gatunków wodnych, odznaczających się wąską skalą tolerancji ekologicznej, wysoka jakość wód warunkuje ich istnienie. Dlatego poprawa jakości wód będzie przekładać się na większą skuteczność ochrony przyrody. Także współpraca w zakresie gospodarki odpadami będzie pośrednio przyczyniać się do poprawy stanu środowiska, poprzez zmniejszenie ilości odpadów trafiających do środowiska przyrodniczego, w formie nielegalnych składowisk odpadów, stanowiących problem także na obszarach chronionych.

4.3. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami.

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne jak i pozainwestycyjne ujęte do realizacji w ramach poszczególnych celów Strategii MOF Biała Podlaska. Próbę oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabelach w tzw. macierzach skutków środowiskowych, które są syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych, negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótkoterminowych, długoterminowych oddziaływań tych zadań, w tym na obszar Natura 2000. W Prognozie przyjęto

jedynie zidentyfikowane typy skutków środowiskowych oraz oceniono ich wpływ na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem także wpływu na zdrowie ludzi, dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki oraz obszary Natura 2000.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w Strategii przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach Strategii wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu, jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny lub pozytywny wpływ na dany element środowiska.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto ocenę tę dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji inwestycji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy i nie są możliwe do uniknięcia.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Tabela 12. Zadania inwestycyjne Strategii Rozwoju MOF Biała Podlaska planowane do realizacji w latach 2014 - 2020

Przewidywane znaczące oddziaływania - bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne - na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:													
Zadanie	Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Poprawa warunków do rozwoju działalności przedsiębiorstw w kluczowej specjalizacji obszaru (TSL: transport – spedycja – logistyka) oraz w specjalizacjach wspomagających ze szczególnym uwzględnieniem strefy inwestycyjnej „Lotnisko”	N	N	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Poprawa konkurencyjności obszaru poprzez lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw	0	+	+	+	+	+	+	+	0	+	+	0	+
Poprawa warunków mieszkaniowych oraz standardu obiektów użyteczności publicznej	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0
Poprawa jakości rządzenia oraz stanu bezpieczeństwa mieszkańców	+	+	+	0	0	+	0	+	0	0	+	0	+
Zapewnienie sprawnego systemu transportu wewnątrz obszaru oraz komunikacji elektronicznej	N	N	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+
Rewitalizacja fizyczna, społeczna i gospodarcza obszaru	+	+	+	0	0	+	0	+	0	0	+	0	+
Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez rozwój infrastruktury wodno – kanalizacyjnej rozwój systemu ciepłowniczego oraz systemu gospodarki odpadami	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0	+	0	0
Instalacja systemów solarnych na potrzeby oświetlenia obiektów wybudowanych w ramach SIT	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
Oświetlenie energooszczędne	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
Budowa kolektorów słonecznych o mocy 1,0MWt na terenie Ciepłowni K-1 przy ulicy Orzechowej	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
Budowa systemu użytkowych ścieżek rowerowych w obszarze funkcjonalnym wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	0	0	+	0	0	0	+	+	+	+	+	0	+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Renaturyzacja fragmentów doliny rz. Krzyny - częściowa deregulacja koryta, stworzenie warunków dla samooczyszczenia rzeki, odtworzenie fragmentów starorzecza, stworzenie warunków do powtórnego zasiedlenia doliny przez rodzime gatunki, zalesienia, utworzenie zielonych stref, budowę przepustów dla splywu wody i migracji zwierząt	N	+	+	+	+	+,-	0	+,-	+,-	0	+	0	+
Budowa ciepłowni na biomasę o mocy 10MWt	-	-	+,-	-	-	0	+	0	-	+	+	0	0
Przebudowa sieci ciepłowniczej celem zmniejszenia strat ciepła na przesył	-	-	+,-	-	-	0	+	0	-	+	+	0	0
Budowa układów mikrokogeneracji	-	-	+	-	-	+,-	+	+,-	+,-	+	+	0	0
Budowa elektrociepłowni w wysokosprawnej kogeneracji o mocy 3,6 MWe i 10 MWt opartej o biomasę	-	-	+,-	-	-	0	+	0	-	+	+	0	0
Rozbudowa sieci ciepłowniczej w celu zmniejszenia niskiej emisji	-	-	+,-	-	-	0	+	0	-	+	+	0	0
Budowa infrastruktury w terenach przeznaczonych pod inwestycje z zakresu transportu, logistyki, spedycji (głównie zakres drogowy)	-	-	+	-	-	0	+	+,-	+,-	+	0	0	0
Inwestycje w OZE	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+
Inwestycje w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej	0	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+

Oznaczenia:

- (+) – pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
- (-) – negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
- (0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,
- (+/-) – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (N) – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji

W Prognozie przeprowadzono analizę wpływu na środowisko planowanych przedsięwzięć przy założeniu, że przedsięwzięcia będą spełniały wszystkie obowiązujące obecnie wymagania przepisów Prawa ochrony środowiska oraz ustawy o ochronie przyrody. Zakres i forma przedstawionych niżej przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko jest zgodna z ustaleniami art. 51 ust. 2 pkt. 2e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji w Strategii zadań na następujące aspekty środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne. Określono czy oddziaływanie to może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy obojętny na poszczególne elementy.

Zidentyfikowano oddziaływania na środowisko poszczególnych celów strategicznych i krótkookresowych w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiskowych. Przedstawiono je w formie matrycy pozwalającej na łatwą identyfikację aspektów środowiskowych.

Sumaryczna analiza oddziaływań wykazuje, że realizacja celów i kierunków działań wynikających ze Strategii będzie miała w okresie długoterminowym pozytywny wpływ na środowisko.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółową ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji celów, kierunków działań i przedsięwzięć zawartych w Strategii oraz sposoby przeciwdziałania, ograniczania i kompensacji.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

Tabela 13. Szczegółowa ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji celów, kierunków działań i przedsięwzięć zawartych w Strategii oraz sposoby przeciwdziałania, ograniczania i kompensacji

Zadanie	Komponenty środowiska	Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Charakter oddziaływań	Zasięg oddziaływań	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Poprawa warunków do rozwoju działalności przedsiębiorstw w kluczowej specjalizacji obszaru (TSL: transport – spedycja – logistyka) oraz w specjalizacjach wspomagających ze szczególnym uwzględnieniem strefy inwestycyjnej „Lotnisko” Zapewnienie sprawnego systemu transportu wewnątrz obszaru oraz komunikacji elektronicznej	Rośliny i zwierzęta oraz bioróżnorodność	Niszczenie i fragmentacja siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, niszczenie i pogarszanie stanu populacji gatunków roślin i zwierząt (w tym rzadkich, chronionych i zagrożonych), m.in. poprzez pogorszenie warunków siedliskowych, wzrost śmiertelności, płoszenie; obniżenie lub przerwanie drożności korytarzy ekologicznych, synantropizacja związanych z realizacją infrastruktury technicznej	krótkoterminowy, długoterminowy, bezpośredni, pośredni	lokalny, regionalny, ponadregionalny	Lokalizacja infrastruktury technicznej poza obszarami o wysokich walorach przyrodniczych, uwzględnienie ochrony wartości przyrodniczych (kosztów środowiskowych) na etapie planowania lokalizacji infrastruktury technicznej, przenoszenie gatunków rzadkich i chronionych na siedliska zastępcze, odtwarzanie siedlisk roślin i zwierząt w miejscach zastępczych, budowa przejść dla zwierząt, stosowanie siatek ograniczających kolizje ze zwierzętami, prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów, stosowanie obudowy dróg zielenią
	Krajobraz, powierzchnia ziemi i gleby	Redukcja powierzchni gleb, zmiany ukształtowania powierzchni ziemi oraz krajobrazu związane z realizacją infrastruktury transportowej	Krótkoterminowy, długoterminowy, bezpośredni	lokalny, regionalny	Wykorzystanie tras istniejącej infrastruktury, tworzenie zintegrowanych korytarzy transportowo – przesyłowych, omijanie w miarę możliwości terenów o znacznych deniwelacjach, zagrożonych powierzchniowymi ruchami masowymi lub o wysokich walorach krajobrazu (w szczególności podlegających ochronie prawnej)
	Wody powierzchniowe i podziemne	Zmniejszenie oddziaływań negatywnych na stan wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku poprawy stanu dróg, zaprojektowania odpowiedniego odwodnienia. Pogorszenie stanu wód (ilościowego i jakościowego) w wyniku rozwoju infrastruktury technicznej, zarówno w trakcie realizacji inwestycji (zmiana stosunków wodnych, zanieczyszczenia pochodzące z terenu budowy) jak i w okresie jej eksploatacji (związki ropopochodne, zanieczyszczenia z zimowego utrzymania dróg, pośrednio przez emisję spalin; zmiana stosunków wodnych).	długoterminowe, pośrednie	lokalny, regionalny, ponadregionalny	Odpowiednia organizacja zaplecza budowy, w celu zapobiegania przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo – wodnego, odwodnienie dróg przez odpowiedni system uniemożliwiający przenikanie zanieczyszczeń do wód; instalacja urządzeń do oczyszczania wód (m.in. osadniki, separatory substancji ropopochodnych), organizacja budowy

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

					mostu w sposób jak najmniej ingerujący w środowisko wodne.
	Powietrze i klimat	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery w związku z poprawą jakości dróg	długoterminowe, pośrednie		
		Pogorszenie jakości powietrza i klimatu akustycznego w związku z realizacją przedsięwzięć	krótkoterminowy, bezpośredni,	lokalny	Odpowiednia organizacja zaplecza budowy
	Zdrowie człowieka	Poprawa jakości zdrowia mieszkańców poprzez odciążenie dróg lokalnych, wyższy standard życia	długoterminowe, pośrednie	Lokalny, regionalny	
	Dziedzictwo kulturowe	Zagrożenie dla obiektów zabytkowych lub dóbr kultury współczesnej w obszarze inwestycji podczas budowy i eksploatacji infrastruktury	krótkoterminowy, bezpośredni,	lokalny	Niekolizyjna lokalizacja realizowanej infrastruktury, zastosowanie odpowiednich metod budowy lub zabezpieczeń dóbr dziedzictwa kulturowego
Poprawa konkurencyjności obszaru poprzez lepsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw Poprawa warunków mieszkaniowych oraz standardu obiektów użyteczności publicznej Poprawa jakości rządzenia oraz stanu bezpieczeństwa mieszkańców	Rośliny i zwierzęta oraz bioróżnorodność	Poprawa stanu siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin i zwierząt, poprawa stanu populacji gatunków roślin i zwierząt w związku ze zmniejszeniem niskiej emisji	Długoterminowy, pośredni	Lokalny,	
		Niszczenie i fragmentacja siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, niszczenie i pogarszanie stanu populacji gatunków roślin i zwierząt (w tym rzadkich, chronionych i zagrożonych), m.in. poprzez pogorszenie warunków siedliskowych, wzrost śmiertelności, płoszenie; obniżenie lub przerwanie drożności korytarzy ekologicznych, synantropizacja związanych z realizacją infrastruktury technicznej, śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z panelami słonecznymi (powierzchnia panel może być mylona z powierzchnią wody)	Długoterminowy, bezpośredni, pośredni	Lokalny, regionalny	Lokalizacja infrastruktury technicznej poza obszarami o wysokich walorach przyrodniczych, uwzględnienie ochrony wartości przyrodniczych (kosztów środowiskowych) na etapie planowania lokalizacji infrastruktury technicznej, przenoszenie gatunków rzadkich i chronionych na siedliska zastępcze, odtwarzanie siedlisk roślin i zwierząt w miejscach zastępczych, prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów, lokalizacja inwestycji poza miejscami newralicznymi dla ptaków
	Krajobraz, powierzchnia ziemi i gleby	Zmniejszone wykorzystanie zasobów naturalnych związane z rozwojem i budową odnawialnych źródeł energii	długoterminowy, pośredni	ponadregionalny	
		Redukcja powierzchni gleb, zmiany ukształtowania powierzchni ziemi oraz krajobrazu związane z realizacją infrastruktury	długoterminowy, bezpośredni,	lokalny	Wykorzystanie tras istniejącej infrastruktury, lokalizacja inwestycji poza terenami o znacznych deniwelacjach, zagrożonych powierzchniowymi ruchami masowymi lub o wysokich walorach krajobrazu (w szczególności podlegających ochronie prawnej)
	Wody	Poprawa stanu jakościowego wód na skutek	długoterminowy,	lokalny,	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

	powierzchniowe i podziemne	poprawy stanu powietrza	pośredni,	regionalny	
	Powietrze i klimat	Poprawa stanu jakościowego i ilościowego powietrza na skutek rozwoju nowoczesnych technologii i innowacji w zakresie efektywnych energetycznie i niskoemisyjnych rozwiązań	długoterminowy, pośredni,	lokalny, regionalny	
	Zdrowie człowieka	Poprawa stanu zdrowia w wyniku rozwijania innowacyjnej medycyny oraz poprzez minimalizację narażenia na szkodliwe czynniki środowiskowe w związku z wdrażaniem ekoinnowacji			
	Dziedzictwo kulturowe				
Poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej - rozwój systemu ciepłowniczego oraz systemu gospodarki odpadami	Rośliny i zwierzęta oraz bioróżnorodność	Możliwe obniżenie różnorodności biologicznej, pogorszenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, pogorszenie stanu zachowania populacji gatunków (w tym rzadkich, chronionych, hodowlanych) jako skutek nowych innowacyjnych technologii	Krótkoterminowy, pośredni	lokalny	Lokalizacja infrastruktury technicznej poza obszarami o wysokich walorach przyrodniczych, uwzględnienie ochrony wartości przyrodniczych (kosztów środowiskowych) na etapie planowania lokalizacji infrastruktury technicznej, przenoszenie gatunków rzadkich i chronionych, odpowiednia organizacja pracy
		Pozytywny wpływ na zwierzęta i rośliny dzięki ograniczeniu zanieczyszczenia ściekami bytowymi, zmniejszenie liczby dzikich wysypisk	Długoterminowy pośredni	Lokalny, regionalny	
	Krajobraz, powierzchnia ziemi i gleby	Redukcja powierzchni gleb, zmiany ukształtowania powierzchni ziemi oraz krajobrazu związane z realizacją inwestycji	Krótkoterminowy, bezpośredni	Lokalny	Odpowiednia organizacja pracy
	Wody powierzchniowe i podziemne	Poprawa stanu jakości wód dzięki ograniczeniu zanieczyszczenia środowiska wodnego poprzez nieszczelne zbiorniki bezodpływowe	Długoterminowy, bezpośredni	Lokalny, regionalny,	
	Powietrze i klimat	Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie uciążliwości zapachowych i transportu nieczystości ciekłych samochodami asenizacyjnymi, poprawa jakości powietrza	Długoterminowy bezpośredni, pośredni	Lokalny	
	Zdrowie człowieka	Poprawa zdrowia człowieka poprzez poprawę jakości wód i powietrza	Długoterminowy pośredni	Lokalny, regionalny	
	Dziedzictwo kulturowe	Zagrożenie dla obiektów zabytkowych lub dóbr kultury współczesnej w obszarze inwestycji podczas procesu inwestycyjnego	Krótkoterminowy, bezpośredni	Lokalny	Niekolizyjna lokalizacja realizowanej infrastruktury, zastosowanie odpowiednich metod budowy lub zabezpieczeń dóbr dziedzictwa kulturowego

Planowane w Strategii inwestycje będą lokalizowane zgodnie z obowiązującym planowaniem przestrzennym, które stanowi podstawowe narzędzie ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska naturalnego. Kierując się zasadą, że każda decyzja podejmowana w ramach gospodarki przestrzennej ma swoje reperkusje przyrodnicze, inwestycje realizowane w ramach niniejszego dokumentu będą zgodne z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

4.4. Oddziaływania wtórne i skumulowane

Oddziaływania skumulowane będą związane z jednoczesną realizacją w kilku zadań w tym samym czasie, na sąsiadujących terenach (akumulacja wpływów w czasie i przestrzeni). Związane będą z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczenia powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będą niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych. Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie, w tym samym czasie.

Oddziaływania wtórne zachodzących najczęściej w sytuacji wzrostu jednej emisji, powstającej w związku z ograniczeniem innej. Określenie wtórnych oddziaływań w makroskalowych prognozach, sporządzanych na potrzeby dokumentów strategicznych, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz stopień ogólności, jest albo w ogóle niemożliwe, albo obarczone zbyt dużą niepewnością, jak również niecelowe na tak wczesnym etapie planowania.

Zadaniem prognoz, wykonywanych na najwcześniejszym etapie planowania i podejmowania decyzji, jest przede wszystkim zidentyfikowanie możliwości wystąpienia oddziaływań na środowisko oraz określenie ich przybliżonej siły i kierunku, po to by umożliwić skorygowanie celów i założeń rozpatrywanego dokumentu, aby jego potencjalne oddziaływania negatywne (zwłaszcza te najsilniejsze) mogły ulec zmniejszeniu, a oddziaływania pozytywne (zwłaszcza te najsłabsze) zwiększeniu.

4.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Rozważając cele określone w Strategii należy stwierdzić, iż wiele z celów bezpośrednio jest skierowana na poprawę stanu środowiska naturalnego, w innych natomiast poprawa środowiska osiągana jest w sposób pośredni. Niemniej jednak należy pamiętać, iż w wyniku realizacji zapisów „Strategii...” mogą powstać negatywne oddziaływania, o krętych mowa była w poprzednich rozdziałach.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach Strategii, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należy większość inwestycji infrastrukturalnych przede wszystkim: na etapie budowy inwestycji w zakresie przygotowania infrastruktury pod

inwestycje z zakresu logistyki, budowa infrastruktury turystycznej, drogowej rewitalizacji terenów, budowa i modernizacja infrastruktury drogowej, budowa ciepłowni na biomasę i elektrociepłowni wysokiej Kogeneracji a także w fazie realizacji i eksploatacji m.in. drogi, infrastruktury turystycznej. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jaki i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie działań łagodzących opisanych poniżej w tabeli.

Tabela 14. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Strategii

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenie
LUDZIE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac; ➤ stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP; ➤ ograniczenie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu; ➤ stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych, ograniczające jednocześnie uciążliwości przez niewywoływane; ➤ stosowanie roślinności izolacyjnej (obudowa biologiczna wzdłuż ciągów komunikacyjnych);
ZWIERZĘTA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykonanie inwentaryzacji budynków i terenów planowanych pod budowę pod kątem występowania ptaków, nietoperzy i zwierząt chronionych; ➤ prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy i innych zwierząt, których występowanie zidentyfikowano w rejonie planowanych inwestycji; ➤ w przypadku braku możliwości prowadzenia prac w okresie poza lęgowym odpowiednio wcześniejsze zabezpieczenie budynków przed zakładaniem w nich lęgowisk; ➤ w trakcie prac modernizacyjnych zapewnienie nadzoru ze strony ornitologów i chiropterologów na wypadek odnalezienia miejsc gniazdowania ptaków oraz rozrodu nietoperzy; ➤ po przeprowadzeniu prac remontowych, w przypadku braku możliwości zachowania istniejących schronień, wyposażenie budynków w schronienia alternatywne (skrzynki dla ptaków i

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

	<p>nietoperzy), równoważące ubytek takich miejsc;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie;
ROŚLINY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej obszarów dysfunkcyjnych pod kątem występowania cennych gatunków roślin, przede wszystkim obszarów wodno-błotnych o wysokich walorach przyrodniczych; ➤ wkomponowywanie istniejącej roślinności w rewitalizowaną przestrzeń obszarów dysfunkcyjnych, wprowadzanie nowych obszarów zielni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz współgrającej z otoczeniem; ➤ zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska; ➤ prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych w czasie wykonywania prac budowlanych; ➤ unikanie usuwania korzeni strukturalnych drzew w przypadku prowadzenia wykopów w sąsiedztwie bryły korzeniowej; ➤ zabezpieczenie ran na drzewach powstałych w wyniku prowadzonych prac budowlanych odpowiednimi środkami grzybobójczymi; ➤ zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego np. włókniny i obudowy drewniane; ➤ lokalizowanie zapleczy budów możliwe najdalej od stanowisk roślin o dużych walorach przyrodniczych;
WODA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zapleczy budów (magazynowanie substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z wodami opadowymi i gruntowymi); ➤ kontrolowanie szczelności zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych w celu niedopuszczenia do miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi; ➤ zapewnienie dostępu pracownikom przedsiębiorstw budowlanych do przenośnych toalet oraz regularnie opróżnianie toalet z wykorzystaniem samochodów serwisowo-asenizacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria; ➤ zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych; ➤ ograniczanie powierzchni nieprzepuszczalnych (np. poprzez stosowanie materiałów przepuszczalnych do budowy parkingów, ciągów pieszych i rowerowych); ➤ stosowanie w budowanych i modernizowanych budynkach rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie zużycia wody;
POWIETRZE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy, uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody, stosowanie

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ
STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA
PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

	<p>osłon na rusztowania, urządzenia, maszyny i pojazdy, ograniczających pylenie oraz inne zanieczyszczenia, stosowanie gotowych mieszanek wytwarzanych w wytwórniach, aby ograniczyć do minimum operacje mieszania kruszywa ze spoiwem na miejscu budowy, wykorzystanie pojazdów zasilanych alternatywnymi źródłami napędu, propagowanie ruchu rowerowego, pieszego, poprzez budowę odpowiednich ciągów komunikacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie powierzchni terenów zielonych poprawiających skład powietrza atmosferycznego (poprzez pochłanianie szkodliwych gazów – tlenki siarki, siarkowodór, dwutlenek węgla oraz produkcji tlenu); ➤ budowanie pasów zieleni izolacyjnej, ograniczającej uciążliwości komunikacyjne; stosowanie w budowanych i modernizowanych budynkach rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie niskiej emisji (stosowanie kotłów zasilanych ekologicznymi paliwami, termomodernizacja budynków – ograniczająca zużycie paliw i energii);
POWIERZCHNIA ZIEMI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zapleczy budów (magazynowanie substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z glebą); ➤ kontrolowanie szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych w celu niedopuszczenia do miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi; ➤ przed rozpoczęciem prac ziemnych zebranie warstwy wierzchniej gleby (humus), a po zakończeniu prac – rozdeponowanie na powierzchni terenu; ➤ przestrzeganie prawidłowej gospodarki odpadami;
KRAJOBRAZ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu; ➤ wkomponowanie istniejących elementów krajobrazu o potencjalnie wysokich walorach przyrodniczych w rewitalizowaną przestrzeń; ➤ traktowanie zieleni urządzonej jako priorytetowego elementu kształtującego prawidłowo zagospodarowaną przestrzeń miejską;
KLIMAT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odpowiednie projektowanie zieleni na terenie osiedli, tak, aby pełniła funkcje ochrony przed wiatrem, wpływała na wymianę powietrza w mieście oraz przyczyniała się do zatrzymywania wilgoci; ➤ stosowanie zabiegów mających na celu zmniejszenie zatorów komunikacyjnych w mieście (odpowiednio zsynchronizowana sygnalizacja świetlna, propagowanie ruchu pieszego, rowerowego oraz komunikacji publicznej) podczas prowadzonych prac remontowych;
ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ planowanie nowych inwestycji w harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym; ➤ odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych o wysokich wartościach artystycznych, historycznych i kulturowych na tle

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA ZINTEGROWANEJ STRATEGII ROZWOJU MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO BIAŁA PODLASKA NA LATA 2015-2020 (z perspektywą do 2030 roku)

	istniejącej zabudowy oraz planowanych inwestycji; ➤ prowadzenie prac remontowych obiektów zabytkowych w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków;
--	--

Planując proces inwestycyjny należy zwrócić uwagę na relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami inwestycji na poszczególne elementy środowiska oraz oddziaływaniami pośrednimi mogącymi mieć miejsce z związku z realizacją Strategii.

Tabela 15. Relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami inwestycji na poszczególne elementy środowiska oraz oddziaływaniami pośrednimi

Element środowiska	Oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań
POWIETRZE KLIMAT	I ➤ Hałas i wibracje ➤ Emisja spalin ➤ Zapylenie ➤ Imisja zanieczyszczeń	➤ Spaliny i pyły samochodowe zanieczyszczają powierzchnię ziemi, gleby i wody powierzchniowe ➤ Zanieczyszczanie powietrza i zmiany topoklimatu wpływają na florę i faunę ➤ Hałas i wibracje wpływają na zdrowie człowieka i świat zwierzęcy ➤ Zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat.
WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	➤ Obniżenie poziomu wód gruntowych ➤ Zmiana stosunków wodnych ➤ Zanieczyszczenia wód	➤ Zanieczyszczenia użytkowych poziomów wód podziemnych mają wpływ na zdrowie ludzi ➤ Zmiany poziomu wód gruntowych (odwodnienia), wpływają na wilgotność gleby, a to z kolei oddziałuje na florę i faunę ➤ Zanieczyszczenia wód wpływają na bioróżnorodność ➤ Poziom wód gruntowych i stosunki wodne wpływają na stan zdrowotny roślinności danego obszaru, a tym samym na zmiany w krajobrazie ➤ Zmiany pokrycia powierzchni ziemi i jej właściwości filtracyjnych wpływają na reżim wód gruntowych ➤ Zanieczyszczenia użytkowych poziomów wód podziemnych mają wpływ na zdrowie ludzi
FLORA i FAUNA	➤ Zmiany przestrzeni życiowej i	Rozwój transportu, budowa dróg oraz inne procesy urbanizacyjne wpływają na florę i faunę pośrednio poprzez:

	<p>ekosystemów</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zagrożenie dla niektórych gatunków ➤ Zmniejszenie bioróżnorodności 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmiana stanu czystości powietrza, hałasu i drgań, mikroklimatu, poziomu wód gruntowych, zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczenie gleby i pokrycia powierzchni ziemi ➤ Stan flory i fauny ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka ➤ Stan flory wpływa na krajobraz
GLEBY i ŚRODOWISKO GRUNTOWO-WODNE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmiany pokrycia powierzchni terenu ➤ Zmiany struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zmiana pokrycia powierzchni terenu wpływa na zmianę mikroklimatu ➤ Zwiększenie powierzchni nawierzchni nieprzepuszczalnych czyli pogorszenie się własności retencyjnych i filtracyjnych, wpływa to na wody gruntowe i ujęcia wody oraz na mikroklimat. ➤ Zanieczyszczenia opadające na powierzchnię dróg spływają wraz z wodami opadowymi do gleby i wód gruntowych.

4.6. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją Strategii

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Realizacja Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białej Podlaski nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Strategii ma charakter regionalny i ewentualne oddziaływanie tych przedsięwzięć może mieć zasięg lokalny.

Na etapie Prognozy stwierdzono, że realizacja omawianej Strategii nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

4.7. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie prac nad Strategią opierano się na wszelkich dostępnych materiałach dotyczących przepisów prawnych, sieci „Natura 2000”, danych o stanie środowiska oraz innych dokumentach niezbędnych do opracowania przedmiotowego dokumentu.

W trakcie opracowywania Prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość wykonania Prognozy.

5. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Strategii

„Zintegrowana Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska” została sporządzona w układzie jednowariantowym. Dokument nie zawiera propozycji zadań alternatywnych dla realizacji celów Strategii. Sytuacja ta wynika z makroskopowego charakteru opracowania, którego założenia cechują się wysokim stopniem ogólności. W związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań. Dla tego rodzaju opracowań stosowanie kryteriów wariantowości, wykorzystywanych w analogicznych ocenach oddziaływania sporządzanych dla sparametryzowanych przedsięwzięć jest znacznie utrudnione.

Rozpatrywanie wariantów przyjętych założeń Strategii miało miejsce w toku opracowywania dokumentu i obejmowały m. in. opracowanie diagnozy stanu środowiska oraz sukcesywne konsultacje w ramach zespołu projektowego z przedstawicielami samorządu terytorialnego, administracji publicznej, przedsiębiorców, środowisk edukacyjnych oraz organizacji pozarządowych. Efektem tych prac było wypracowanie ostatecznej, jednowariantowej wersji Strategii.

Należy również podkreślić, że większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Strategii ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Zdefiniowane w Strategii działania, będące narzędziem służącym do spełnienia celów dokumentu nie mają charakteru tzw. twardych założeń, a wskazują raczej kierunek aktywności, pozwalający na elastyczny dobór formy ich realizacji.

Wobec powyższego przyjęto, że dalszy rozwój obszaru może przebiegać w dwóch scenariuszach tj. realizacji oraz odstąpienia od realizacji Strategii. Wariant polegający na zaniechaniu realizacji Strategii tzw. wariant 0, opisano w rozdziale 3.2 niniejszej Prognozy. Wariant 0 nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe.

6. Metody analizy realizacji skutków Strategii

W ramach Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska na lata 2015 – 2020 (z perspektywą do 2030 r.) został opracowany monitoring, którego celem jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i programów z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Na podstawie informacji zebranych w trakcie monitoringu, możliwe jest dokonanie oceny projektów i programów według wcześniej określonych kryteriów.

Celem prowadzenia obserwacji monitorujących jest ocena stopnia realizacji zamierzeń określonych w strategii. Obserwacje te w głównej mierze polegać będą na dokonywaniu pomiarów wskaźników opisujących stan poszczególnych sfer funkcjonalnych i obszarów strategicznych obszaru. Monitoring realizacji strategii rozwoju obszaru w szczególności dotyczyć będzie:

- gromadzenia informacji na temat produktów będących wynikiem podejmowanych projektów i zadań,
- pomiarów stanu zaawansowania przedsięwzięć podejmowanych w obszarach działań skierowanych na realizację celów na poziomie taktycznym,
- gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących rodzajów i jakości rezultatów prowadzonych działań rozwojowych,
- gromadzenia i przetwarzania informacji na temat zmian ilościowych i jakościowych zachodzących w obszarach strategicznych w wyniku podejmowanych przedsięwzięć,
- gromadzenia i analizy informacji na temat zmian uwarunkowań prawnych dotyczących funkcjonowania samorządu terytorialnego, a także możliwości stosowania nowych rozwiązań w zakresie organizacji, prowadzenia i finansowania działań rozwojowych,
- dokonywania analiz porównawczych i tematycznych.

Tak prowadzony monitoring wypełnia funkcje sprawdzającą i informacyjną. Jego rolą jest dostarczenie danych na temat stanu istniejącego badanych zjawisk w czasie bieżącym. Dla potrzeb monitorowania strategii rozwoju zostały określone trzy podstawowe rodzaje wskaźników. Będą to wskaźniki:

- wskaźniki produktu – wytwory materialne i usługi otrzymywane lub wytwarzane w trakcie realizacji strategii,
- wskaźniki rezultatu – bezpośrednie i natychmiastowe efekty realizacji strategii,
- wskaźniki oddziaływania – konsekwencje strategii, wykraczające poza bezpośrednie i natychmiastowe efekty.

Wyżej wymienione wskaźniki będą służyły liczbowemu określeniu uzyskanych efektów działań, przyczyniających się do realizacji celów. Informacje zebrane w procesie monitoringu będą stanowiły materiał niezbędny do przeprowadzenia ewaluacji dokonań realizowanych i zrealizowanych w efekcie podejmowanych działań zaleconych w strategii rozwoju. Wyniki monitoringu są punktem wyjścia i jednym ze źródeł, wykorzystywanych w ewaluacji. Ewaluacja jest to proces oceny efektów realizacji interwencji publicznej, przeprowadzony w oparciu o odpowiednie kryteria, za pomocą odpowiedniej metodologii, w celu poprawy jakości podejmowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem celów, jakie interwencja ma realizować.

Ewaluacja działań, wynikających ze Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska będzie przebiegała w trakcie jej realizacji, jako ewaluacja on-going oraz po zakończeniu realizacji strategii, jako ewaluacja ex-post:

- **ewaluacja on-going** – może być realizowana przez cały okres wdrażania strategii, jej celem jest diagnoza i analiza problemów, pojawiających się w trakcie realizacji strategii oraz określenie możliwości ich rozwiązania,
- **ewaluacja ex-post** – jest ewaluacją podsumowującą, dokonywaną po zakończeniu wdrażania strategii, celem ewaluacji ex-post jest określenie oddziaływania strategii oraz jej trwałości, w tej ewaluacji istotną rolę odgrywa odniesienie się do założonych celów oraz ocena na ile udało się je osiągnąć.

Kryteria przeprowadzania ewaluacji to trafność, skuteczność, efektywność (ewaluacja on-going) oraz skuteczność, efektywność, użyteczność oraz trwałość (ewaluacja ex-post):

- **trafność** – analiza określonych celów strategii w odniesieniu do zmieniających się potrzeb danego obszaru,
- **skuteczność** – określenie, czy kierunki działań strategii prowadzą do osiągnięcia celów, analiza tempa wydatkowanych środków oraz efektów strategii w kontekście zaplanowanych wartości docelowych,
- **efektywność** – analiza kosztów interwencji w odniesieniu do jej skuteczności,
- **użyteczność** – ocena na ile osiągnięte efekty odpowiadają rzeczywistym problemom społeczno-gospodarczym,
- **trwałość** – ocena, czy efekty interwencji będą utrzymywać się po jej zakończeniu oraz jak długo będą widoczne jej skutki.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsze streszczenie odzwierciedla układ (rozdziały) prognozy oddziaływania na środowisko.

1. Wprowadzenie

Rozdział stanowi charakterystykę niniejszego dokumentu, w której przedstawiono podstawy prawne, cel i zakres Prognozy oraz metody zastosowane przy jej sporządzaniu. Podstawę prawną sporządzenia Prognozy stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) Celem niniejszej Prognozy jest przeanalizowanie potencjalnego wpływu na środowisko skutków realizacji „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego

Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 roku”.

Zakres dokumentu jest zgodny z art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Lublinie.

Prace nad opracowaniem Prognozy przebiegały wieloetapowo i obejmowały: ocenę aktualnego stanu środowiska regionu, ocenę potencjalnego wpływu na środowisko założeń realizowanych w ramach Strategii, opracowanie propozycji środków mających na celu eliminację lub minimalizację zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań na środowisko, ocenę systemu monitoringu skutków wdrażania dokumentu. Najistotniejszą część Prognozy stanowi identyfikacja oddziaływań na poszczególne elementy środowiska regionu, której w celu obiektywizacji dokonano w niezależnych grupach eksperckich. Wyniki prac grup porównano i ostatecznie uzgodniono wspólnie, a w celu ich zaprezentowania wykorzystano uproszczoną analizę macierzową (tabelę skutków środowiskowych).

2. Analiza zawartości „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska na lata 2014- 2020”

W rozdziale scharakteryzowano oceniany projekt „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Białą Podlaska na lata 2014-2020”, przedstawiając podstawy prawne jego opracowania, zawartość, główne cele oraz powiązanie z innymi strategicznymi dokumentami szczebla międzynarodowego, krajowego i regionalnego.

3. Analiza stanu środowiska naturalnego

Rozdział zawiera analizę stanu środowiska MOF Białą Podlaska, odnoszącą się do jego poszczególnych komponentów (różnorodności biologicznej, fauny, flory, wód, powietrza, powierzchni ziemi, krajobrazu, klimatu, zasobów naturalnych, zabytków). Podstawowymi źródłami informacji na temat środowiska regionu były: dane gromadzone w ramach państwowego monitoringu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, dane gromadzone w ramach statystyki publicznej przez Główny Urząd Statystyczny. Charakterystyka stanu środowiska przedstawiona w rozdziale 3 jest ściśle powiązana z rozdziałem 4, w którym przedstawiono istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Strategii.

4. Przewidywane oddziaływanie na środowisko

Na podstawie informacji zgromadzonych w rozdziale 3 zidentyfikowano istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji Strategii.

Rozdział 4 Prognozy stanowi ocena wpływu na środowisko przewidywanych znaczących oddziaływań skutków realizacji założeń Strategii, będąca trzonem dokumentu. Stopień szczegółowości przeprowadzonej oceny jest zdeterminowany

makroskalowym charakterem Strategii i w związku z tym ogranicza się jedynie do opisowej (jakościowej) identyfikacji prawdopodobnych oddziaływań (kierunków zmian), jakie zachodzą w analogicznych sytuacjach, głównie o charakterze bezpośrednim (relatywnie łatwych do zdiagnozowania). Jednocześnie sporządzona ocena nie obejmuje wszystkich potencjalnych skutków środowiskowych realizacji Strategii, gdyż na tak precyzyjne analizy nie pozwala objętość niniejszego opracowania. Większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach Strategii wymagać będzie przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. Dla części zadań ze względu na ich bardzo ogólny charakter nie można było jednoznacznie określić wpływu na środowisko.

Rozdział 4 poświęcono również analizie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem realizacji założeń Strategii. W analizie podkreślono, że zasadniczo każdy z celów i strategicznych kierunków działań Strategii wpisuje się w listę rozwiązań mających na celu zapobieganie zanieczyszczeniu oraz ochronę środowiska regionu, co wynika z wyraźnego, czytelnego kontekstu środkowego dokumentu, skonstruowanego w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju. Za podstawowe środki zapobiegawcze uznano odpowiednie lokalizowanie poszczególnych inwestycji, przestrzeganie prawa z zakresu ochrony środowiska oraz stosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska. W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne zaproponowano podjęcie działań łagodzących.

W rozdziale opisano również transgraniczne oddziaływanie na środowisko oraz niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

5. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Strategii

„Zintegrowana Strategia Rozwoju MOF Białą Podlaską” została sporządzona w układzie jednowariantowym. Dokument nie zawiera propozycji zadań alternatywnych dla realizacji celów Strategii. Sytuacja ta wynika z makroskopowego charakteru opracowania, którego założenia cechują się wysokim stopniem ogólności. W związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań. Dla tego rodzaju opracowań stosowanie kryteriów wariantowości, wykorzystywanych w analogicznych ocenach oddziaływania sporządzanych dla sparametryzowanych przedsięwzięć jest znacznie utrudnione.

Rozpatrywanie wariantów przyjętych założeń Strategii miało miejsce w toku opracowywania dokumentu i obejmowały m. in. opracowanie diagnozy stanu środowiska oraz sukcesywne konsultacje w ramach zespołu projektowego z przedstawicielami samorządu terytorialnego, administracji publicznej, przedsiębiorców, środowisk

edukacyjnych oraz organizacji pozarządowych. Efektem tych prac było wypracowanie ostatecznej, jednowariantowej wersji Strategii.

Należy również podkreślić, że większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Strategii ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Zdefiniowane w Strategii działania, będące narzędziem służącym do spełnienia celów dokumentu nie mają charakteru tzw. twardych założeń, a wskazują raczej kierunek aktywności, pozwalający na elastyczny dobór formy ich realizacji.

Wobec powyższego przyjęto, że dalszy rozwój obszaru może przebiegać w dwóch scenariuszach tj. realizacji oraz odstąpienia od realizacji Strategii. Wariant polegający na zaniechaniu realizacji Strategii tzw. wariant 0, opisano w rozdziale 3.2 niniejszej Prognozy. Wariant 0 nie oznacza, że nic się nie zmienia, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować negatywne konsekwencje środowiskowe.

6. Metody analizy realizacji skutków Strategii

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Strategii oraz sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt. Pomiar skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie się odbywał poprzez zestaw odpowiednich wskaźników (mierników). W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie miasta system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

8. Spis tabel

Tabela 1. Główne obszary strategiczne i cele Strategii MOF Biłgoraj

Tabela 2. Macierz oceny spójności celów projektu "Strategii Rozwoju MOF Biała

Podlaska" z celami ochrony środowiska wybranych dokumentów międzynarodowych

Tabela 3. Macierz oceny spójności celów projektu "Strategii Rozwoju MOF Biała Podlaska" z celami ochrony środowiska wybranych dokumentów Krajowych

Tabela 4. Pomniki przyrody MOF Biała Podlaska.

Tabela 5. Użytki ekologiczne na terenie MOF Biała Podlaska

Tabela 6. Klasa strefy uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2014 r. dokonanej ze względu na ochronę zdrowia

Tabela 7. Klasa strefy uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2014 r. dokonanej ze względu na ochronę roślin

Tabela 8. Wyniki pomiarów hałasu drogowego dla dróg przebiegających przez MOF Biała Podlaska w 2010 roku

Tabela 9. Ocena jakości wód rzecznych MOF Biała Podlaska

Tabela 10. Ocena jakości wód podziemnych MOF Biała Podlaska w latach 2010 i 2012.

Tabela 11. Zidentyfikowane problemy środowiskowe MOF Biała Podlaska

Tabela 12. Zadania inwestycyjne Strategii Rozwoju MOF Biała Podlaska planowane do realizacji w latach 2014 – 2020

Tabela 13. Szczegółowa ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji celów, kierunków działań i przedsięwzięć zawartych w Strategii oraz sposoby przeciwdziałania, ograniczania i kompensacji

Tabela 14. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Strategii

Tabela 15. Relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami inwestycji na poszczególne elementy środowiska oraz oddziaływaniami pośrednimi